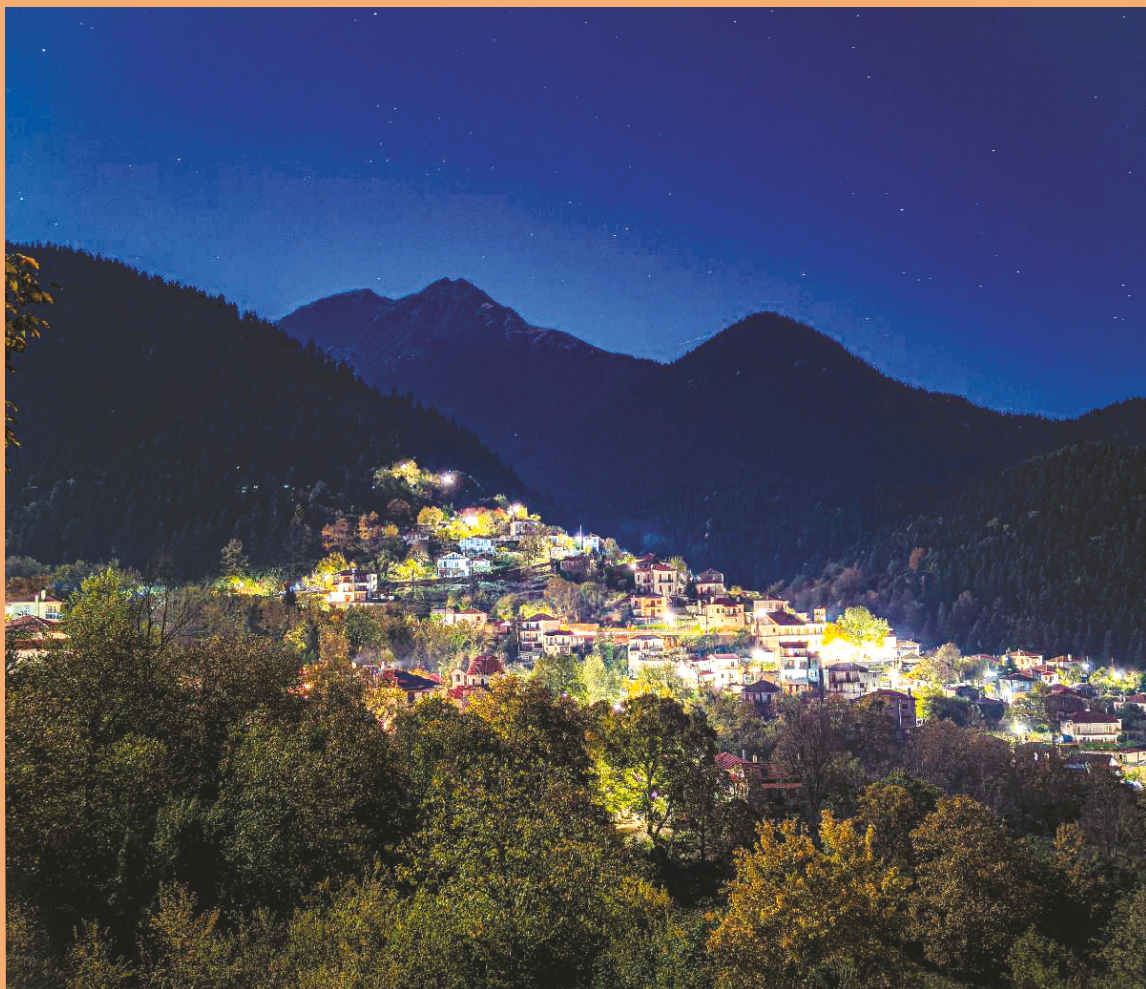

Η ΦΩΝΗ

του Μεγάλου Χωριού

ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

ΕΤΟΣ 50ο • ΑΡ. ΦΥΛ. 187-188
Α' και Β' Εξάμηνο 2021

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

«Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ»

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1870

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

✿ Πολιτισμός ✿ Ιστορία ✿ Παράδοση ✿ Κοινωνικός προβληματισμός ✿ Ενημέρωση

- Έτος 50ο, Αρ. Φυλ. 187-188
Α/Β Εξάμηνο 2021 • Αρ. ISBN 1106 - 420X
- ΓΡΑΦΕΙΑ: Μαυροκορδάτου 6 (5ος όροφος)
106 78 Αθήνα, Τηλ. 210-3837057
www.smap.gr - info@smap.gr
- ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ:
Σύνταξη: Ανδρέας Παΐδας
Ήρωνος 5 Παγκράτι, Τηλ.: 210 7017129
Κιν.: 6972 407569
- ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ:
Γιώργος Δάλκος, Ντίνα Στασινοπούλου,
Κώστας Ντάλλας
- ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:
Πρόεδρος: Παΐδας Ανδρέας
Αντιπρόεδρος: Στασινοπούλου Ντίνα
Γραμματέας: Καρβέλη Πηνελόπη
Ταμίας: Πριτσιόλας Ευάγγελος του Γ.
Μέλος: Ντάλλας Κωνσταντίνος
Μέλος: Χολή Κατερίνα
Μέλος: Ελευθερίου Δημήτρης
- ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΥΣΕΙΟΥ
Παΐδας Ανδρέας, Πηνελόπη Καρβέλη,
Παναγιώτης Λώλος, Μαίρη Καλλιάνη,
Γιάννης Γαβρίλης
- ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΣΗΣ
Δημήτρης Ελευθερίου, Κατερίνα Χολή,
Πηνελόπη Καρβέλη
- ΕΓΓΡΑΦΗ - ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Εγγραφή νέου μέλους: 5 ευρώ
Ετήσια Συνδρομή εσωτερικού: 20 ευρώ
Συνδρομή εξωτερικού: 30 ευρώ
Ετήσια Συνδρομή Φοιτητών: 10 ευρώ
Ετήσια Συνδρομή για Ζευγάρι: 30 ευρώ

- ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
Συνεργασίες δημοσιευμένες ή όχι, δεν επιστρέφονται. Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν τις απόψεις του υπογράφοντος και όχι κατ' ανάγκην της Διεύθυνσης του περιοδικού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Με λίγα λόγια (Δ.Σ.).....	1
Ευχαριστήριο του νέου Προέδρου (Α. Παΐδας).....	2
Πρακτικά Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.....	3-9
Από την κατοχή... έως σήμερα (Ε. Παΐδα).....	10
Ευχαριστήρια επιστολή (Μ. Καλλιάνη).....	11
Πολιτιστικές εκδηλώσεις 2020 (Μ. Καλλιάνη).....	13
Σκέψεις για τον Σύνδεσμο και το Μ. Χωριό (Ν. Καρβέλης).....	14
Σελίδες από την Ελληνική ιστορία (Γ. Δάλκος).....	15
Κατσαντώνης, ο ήρωας των Αγράφων (Α. Δάλκου).....	16
Ιστορία από το Μεγάλο Χωριό (Κ. Καραμέτας).....	18
Ο Άγιος Λεωνίδης Κλαυσίου (Κ. Καραμέτας).....	19
Το ήθος των αγωνιστών του 1821 (Ν. Στασινοπούλου).....	22
Η διαφορετικότητα είναι χάρισμα... (Λ. Κοντέλη).....	23
Να σέβεσαι (Π. Καρβέλη).....	24
Μεγαλοχωρίτικα.....	26
Κορωνοϊός (Α. Παναγιωτοπούλου).....	28
Η ποδολογία σήμερα (Κ. Παΐδα).....	30
Επιστολές που λάβαμε ή στείλαμε.....	31
Προσφορές.....	32-33
Μεγαλοχωρίτικα πένθη.....	34-38

Με λίγα λόγια

Καθώς η πανδημία συνεχίζεται, συνεχίζεται και η αγωνία μας για το μέλλον. Πώς θα επιβιώσουμε από αυτό που ζούμε, πώς θα είναι το καλοκαίρι μας στο χωριό και γενικά πώς θα είναι η ζωή μας στο μέλλον. Πρέπει, λοιπόν, να αναθεωρήσουμε τις απόψεις μας και να δούμε το μέλλον θετικά, με αισιοδοξία και θάρρος, ελπίζοντας ότι αύριο θα είναι μια καλύτερη μέρα.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος Ανδρέας Παϊδας

Το Δ.Ε. του Ενδέσμου εύχεται
σε όλα τα μέλη του
και σε όλους τους Μεγαλοχωρίτες
Εσωτερικού και Εξωτερικού,
καθώς επίσης στους φίλους
του Χωριού μας

Καλό Καλοκαίρι

Ευχαριστήριο του νέου Προέδρου

Θα ήθελα να ευχαριστήσω πρώτον την οικογένειά μου για τη στήριξη της υποψηφιότητάς μου στον Σύνδεσμο. Ευχαριστώ όλα τα μέλη για την τιμή και την εμπιστοσύνη που μου έδωσαν με την ψήφο τους, καθώς και το Δ.Σ.

Ο σκοπός μου σήμερα είναι να έρθουν κοντά μας όσο το δυνατόν περισσότεροι νέοι φέρνοντας μαζί τους νέες ιδέες και προτάσεις, χωρίς όμως να χάσουμε τη στήριξη των μεγαλύτερων. Γι' αυτό και στο καινούριο Δ.Σ. συμμετέχουν τρία άτομα που είναι πιο νέοι, η Πηνελόπη Καρβέλη, ο Δημήτρης Ελευθερίου και η Κατερίνα Χολή, οι οποίοι έχουν διάθεση και μεράκι.

Προσωπικά ελπίζω τα μέλη του Συνδέσμου να είναι όσο το δυνατόν πιο ενεργά, με διάφορες προτάσεις, είτε μένουν στο χωριό είτε στην Αθήνα ή όπου αλλού είναι ο τόπος διαμονής τους.

Ευχαριστώ εκ των προτέρων για τη συνεργασία σας.

Ανδρέας Παϊδας

ΙΣΤΟΡΙΚΟ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ταξιδέψτε πίσω στο χρόνο, ανακαλύψτε την ιστορία
και τις παραδόσεις του τόπου μας...

A promotional graphic for the Historical and Ethnographic Museum of Megali Choriou. It features two black and white photographs of the museum building. The text is in a serif font, and the background is a faded image of people.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ 11 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2021

Ο Πρόεδρος του Δ. Σ. πήρε τον λόγο, καλωσόρισε τα μέλη στην ιδιότυπη διαδικτυακή συνέλευση και ευχήθηκε σε όλους υγεία και προπάντων προστασία και προσοχή από τον COVID-19. Στη συνέχεια ανακοίνωσε, όπως κάθε χρόνο, τον **θλιβερό κατάλογο των θανόντων Μεγαλοχωριτών**, κατά το προηγούμενο έτος, και κρατήθηκε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη τους: *Σταυρούλα (Νικολάου) Αραπογιάννη, Βασιλική Αναστασοπούλου, Χαράλαμπος Σκλαβούνος, Αγγελική Καραπιπέρη, Γιώργος Γιαταγάνας, Δημήτρης Λιάπης, Στέφανος Σταυράκης, Αγγελική Βάρσου, Σαββούλα Κρίκον.*

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος εκ μέρους του ΔΣ και προσωπικά ευχαρίστησε την τέως Πρόεδρο του Συνδέσμου κα Μαίρη Καλλιάνη, που μαζί με τον σύζυγό της Φίλιππο Καλλιάνη και με θητεία 33 ετών συνεισέφερε πολύτιμη εργασία και βοήθεια, οικονομική ενίσχυση και υποστήριξη στους σκοπούς του Συνδέσμου. Στη συνέχεια ευχαρίστησε τα τέως μέλη Γιάννη Πρωτονοτάριο και Λίτσα Μπούρα, που για χρόνια συμμετείχαν στο ΔΣ του Συνδέσμου, πάντα παρόντες και υποστηρικτικοί.

Παρουσίαση του νέου Δ.Σ.:

Πρόεδρος: Ανδρέας Παϊδας

Αντιπρόεδρος: Κωνσταντίνα Στασινοπούλου

Γραμματέας: Πηνελόπη Καρβέλη

Ταμίας: Ευάγγελος Πριτσιόλας

Βοηθός Γραμματέας: Κωνσταντίνος Ντάλλας

Μέλη: Κατερίνα Χολή, Δημήτρης Ελευθερίου

Πεπραγμένα 2020

Συνεχίζοντας ο Πρόεδρος, ενημέρωσε τα μέλη:

- α) Για την επικείμενη έκδοση του περιοδικού Η ΦΩΝΗ του ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ και έθεσε υπόψη των μελών την καταληκτική ημερομηνία της 10ης Μαΐου για τη συγκέντρωση της ύλης, καθώς και το επίσημο email του Συνδέσμου info@smar.gr, όπου μπορεί, όποιος επιθυμεί, να στείλει έγκαιρα το υλικό του ή με φυσική παρουσία στα γραφεία του Συνδέσμου, Μαυροκορδάτου 6, Αθήνα.
- β) Για την επιτυχημένη έκδοση του φετινού ημερολογίου με θέμα τους ζωγράφους του Μεγάλου Χωριού, που ήδη εξαντλήθηκε, και ευχαρίστησε για την ανταπόκριση του κόσμου και τέλος
- γ) Για την αναβολή όλων των εκδηλώσεων της χειμερινής περιόδου 2020-2021.

Απολογισμός Ταμείου και Έκθεση Εξελεγκτικής Επιτροπής

Στη συνέχεια τον λόγο πήρε ο ταμίας κ. Ευάγγελος Γ. Πριτσιόλας, ο οποίος καλωσόρισε τα μέλη και ευχήθηκε με τη σειρά του για καλή υγεία και να πάνε όλα καλά στη Συνέλευση χωρίς διακοπές από το διαδίκτυο. Ανέγνωσε την Έκθεση της Εξελεγκτικής Επιτροπής, τον Απολογισμό του 2020 και τον Προϋπολογισμό για το έτος 2021.

ΕΚΘΕΣΗ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σήμερα στην Αθήνα 3 Μαρτίου 2021 ημέρα Τετάρτη και ώρα 18:00 οι κάτωθι υπογραφόμενοι:

1. Κωνσταντίνος Μανθόπουλος, 2. Έφη Τουλούπα και 3. Ευαγγελία Μπούρα μέλη της Εξελεγκτικής Επιτροπής του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών «Η Αγία Παρασκευή» συγκεντρωθήκαμε μετά από πρόσκληση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) στο γραφείο του Συνδέσμου Μαυροκορδάτου 6 Αθήνα και κάναμε τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης από το Δ.Σ.

Στη διάθεσή μας είχαμε όλα τα τηρούμενα διαχειριστικά βιβλία, διπλότυπες αποδείξεις εισπράξεως, χρηματικά εντάλματα και αποδείξεις πληρωμής εξόδων καθώς και όλες τις απαραίτητες διευκρινίσεις από τον ταμία και κάναμε τον έλεγχο διαχείρισης από **1/1/2020 έως 31/12/2020**.

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκαν τα παρακάτω:

1. Έσοδα

Για την είσπραξη των εσόδων χρησιμοποιήθηκαν διπλότυπες αποδείξεις. Τα έσοδα της ανωτέρω περιόδου μαζί με το υπόλοιπο της προηγούμενης οικονομικής χρήσεως έφθασαν στο ποσό των **Είκοσι Μία Χιλιάδες Επτακόσια Τριάντα τέσσερα Ευρώ και Πενήντα Οκτώ Λεπτά (21734,58 ευρώ)**.

2. Έξοδα

Από τις αποδείξεις πληρωμών και τα χρηματικά εντάλματα που χρησιμοποιήθηκαν προκύπτει ότι τα έξοδα ήταν **Δέκα Χιλιάδες Οκτακόσια Είκοσι Έξι Ευρώ και Είκοσι Δύο Λεπτά (10826,22 ευρώ)**.

3. Ανάλυση

Το υπόλοιπο για τη νέα οικονομική χρήση του **2021** είναι **Δέκα Χιλιάδες Εννιακόσια Οκτώ Ευρώ και Τριάντα Έξι Λεπτά (10908,36 ευρώ)** και είναι κατατεθειμένα στον λογαριασμό με αριθμό **(415 00 2002 007121)** της τράπεζας **ALPHA BANK**.

Η εξελεγκτική επιτροπή αισθάνεται την ανάγκη να συγχαρεί το Δ.Σ. του Συνδέσμου για την όλη δράση του και τις προσπάθειές του για τη συνεχή βελτίωση της προσφοράς του στο χωριό και σε όλους εμάς. Αξίζει να τονίσουμε τη σχολαστική και λεπτομερή ενημέρωση των διαχειριστικών βιβλίων.

Επίσης ευχόμαστε όλοι οι Μεγαλοχωρίτες να είναι όσο το δυνατόν πιο κοντά και πιο ενεργά στο Δ.Σ., ώστε, επαξίως το Μεγάλο Χωριό να είναι μεγάλο και στο όνομα και σε όλες τις δραστηριότητες.

Η Εξελεγκτική Επιτροπή

1. Κων/νος Μανθόπουλος 2. Έφη Τουλούπα 3. Ευαγγελία Μπούρα

Μετά την ανάγνωση, ο ταμίας ανακοίνωσε ότι, λόγω οικονομικών προβλημάτων (μείωση αριθμού μελών, αύξηση εξόδων, Covid-19 κλπ) πάρθηκε απόφαση στο ΔΣ, από το 2022 να αυξηθεί η συνδρομή κάθε μέλους από δέκα οκτώ (18,00) ευρώ σε είκοσι (20,00) ευρώ και στην περίπτωση ζευγαριού να πληρώνουν τριάντα (30,00) ευρώ αντί σαράντα (40,00) ευρώ για να μην γίνει επαχθής η συνδρομή. Οι Φοιτητές και οι στρατεύσιμοι θα πληρώνουν δέκα (10,00) ευρώ.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1-1-2020 έως 31-12-2020

ΕΣΟΔΑ	ΠΟΣΟ
Υπόλοιπο 2019 για το 2020	12.978,06
Συνδρομές-Εγγραφές	3.942,00
Υπέρ Σκοπών Συνδέσμου	2.100,00
Υπέρ Λαογρ. Μουσείου	32,00
Υπέρ Πνευματικής Στέγης	600,00
Υπέρ Φ.Μ.Χ	850,00
Από Τόκους Καταθέσεων	0,00
Από Επιχορηγήσεις	932,00
Από Εκδηλώσεις	0,00
Από Πωλητήριο Μουσείου	148,52
Από Πώληση Εντύπων	152,00
ΣΥΝΟΛΟ	21.734,58

ΕΞΟΔΑ	ΠΟΣΟ
Κοινόχρηστα	4.093,94
Τηλεφωνία	712,25
Δ.Ε.Η	991,00
Συν/ση - Επισκευές - Κατασκευές	513,92
Γραφικά - Ηλεκ/νικός Εξοπλισμός	298,74
Ταχυδρομικά	1.038,35
Έκδοση ΦΜΧ - Εντύπων	1.382,28
Πωλητήριο Λ. Μουσείου	18,00
Εκδηλώσεις	821,71
Λογιστής και Εφορία	721,06
Διάφορα	234,97
ΣΥΝΟΛΟ	10.826,22

Υπόλοιπο Ταμείου στις 31/12/2020 για Χρήση το 2021

ΣΥΝΟΛΟ 10.908,36 ευρώ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2021

ΕΣΟΔΑ	ΠΟΣΟ
Υπόλοιπο για Χρήση το 2021	10.908,36
Συνδρομές-Εγγραφές	3.600,00
Υπέρ Σκοπών Συνδέσμου	500,00
Υπέρ Λαογρ. Μουσείου	200,00
Υπέρ Πνευματικής Στέγης	150,00
Υπέρ Φ.Μ.Χ	800,00
Από Τόκους Καταθέσεων	0,00
Από Επιχορηγήσεις	1.000,00
Από Εκδηλώσεις	0,00
Από Πωλητήριο Μουσείου	131,64
Από Πώληση Εντύπων	800,00
ΣΥΝΟΛΟ	18.090,00

ΕΞΟΔΑ	ΠΟΣΟ
Κοινόχρηστα	3.700,00
Τηλεφωνία	700,00
Δ.Ε.Η	1.100,00
Συν/ση - Επισκευές - Κατασκευές	500,00
Γραφικά - Ηλεκ/νικός Εξοπλισμός	200,00
Ταχυδρομικά	1.000,00
Έκδοση ΦΜΧ - Εντύπων	1.400,00
Πωλητήριο Λ. Μουσείου	100,00
Εκδηλώσεις	1.000,00
Λογιστής και Εφορία	700,00
Διάφορα	250,00
Αποθεματικό	7.450,00
ΣΥΝΟΛΟ	18.100,00

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

Τα μέλη και οι φίλοι του Συνδέσμου των Μεγαλοχωριτών "Η Αγία Παρασκευή" μπορούν πλέον να καταβάλλουν συνδρομές ή δωρεές στον καταθετικό λογαριασμό της ALPHA BANK υπ' αριθμόν 415 00 2002 007121 και IBAN: GR38 0140 4150 4150 0200 2007 121.

Η Γενική Συνέλευση ομόφωνα ενέκρινε διά ανατάσεως της χειρός τον οικονομικό απολογισμό και τα διοικητικά πεπραγμένα και απάλλαξε το Δ.Σ. και την Εξελεγκτική Επιτροπή από κάθε ευθύνη για τα οικονομικά και διοικητικά πεπραγμένα του έτους 2020. Επίσης ομόφωνα, συμφώνησε με την ανακοίνωση του ΔΣ για την αύξηση της συνδρομής από το 2022.

Ο ταμίας ξαναπήρε το λόγο και τόνισε ότι το διάστημα της πανδημίας έχουμε μόνο έξοδα και καθόλου έσοδα. Ως παράδειγμα έφερε τα κοινόχρηστα του Μουσείου και της Εστίας, που ξεπερνούν ετησίως τα 4.000,00 ευρώ, και κάλεσε το σώμα να σκεφτεί τον μειωμένο αριθμό μελών. Αναφέρθηκε ειδικά στο μουσείο λέγοντας ότι, λόγω της πανδημίας παραμένει κλειστό και από μόνο του είναι μία δεύτερη πηγή εσόδων, τουλάχιστον για τη λειτουργία του. Παρακάλεσε δε τα μέλη να είναι όσο το δυνατόν πιο τυπικά στις οικονομικές τους υποχρεώσεις έναντι του Συνδέσμου, ούτως ώστε και αυτός να ανταποκρίνεται στις δικές του. Ευχαρίστησε στο σημείο αυτό συγχωριανούς, μέλη και φίλους του συλλόγου που κάνουν κάποιες έκτακτες δωρεές και μπορούμε να αντεπεξέλθουμε στα αυξημένα έξοδα.

Στο σημείο αυτό τον λόγο πήρε η Γραμματέας του ΔΣ κα Πηνελόπη Καρβέλη, ευχαρίστησε τα μέλη για την εκλογή των νέων μελών του ΔΣ και ενημέρωσε για τις προτάσεις δράσεων του Συνδέσμου στο χωριό κατά την Πολιτιστική Εβδομάδα του Αυγούστου, οι οποίες είναι οι εξής:

- α) Οργάνωση μιας ομιλίας από Ιστορικό με θέμα γεγονότα της περιοχής λιγότερο γνωστά κατά την περίοδο της Επανάστασης του 21, με αφορμή τους εορτασμούς για την επέτειο των 200 χρόνων,
- β) Αξιοποίηση και προβολή του υπάρχοντος φωτογραφικού υλικού από όλες τις περιόδους και δραστηριότητες του χωριού παράλληλα με την ψηφιακή φωτογραφική έκθεση του Δήμου Καρπενησιού και τέλος
- γ) Πραγματοποίηση της Συνέλευσης του ΔΣ στον ανοιχτό περιβάλλοντα χώρο της Πνευματικής Στέγης του Χωριού, εφόσον επιτραπεί από τα κρατικά υγειονομικά μέτρα.

Με την ολοκλήρωση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, τα μέλη που δήλωσαν την επιθυμία να μιλήσουν πήραν τον λόγο διαδοχικά, αρχής γενομένης από την τέως πρόεδρο κ. Μαίρη Καλλιάνη, η οποία ευχαρίστησε για τη στήριξη που είχε από τους συγχωριανούς της καθ' όλη τη θητεία της και ιδιαίτερα τον νυν πρόεδρο κ. Ανδρέα Παΐδα, καθώς και τους τέως προέδρους κ.κ. Νίκο Καρβέλη και τον αείμνηστο Τάσο Κοντομέρκο. Επισήμανε και η ίδια τις παρατηρήσεις του ταμιά κ. Πριτσιόλα σε σχέση με την επιτακτική ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης του Συνδέσμου λόγω των πρόσφατων ιδιαίτερων συνθηκών και συμφώνησε με την απόφαση του ΔΣ για αύξηση 2 ευρώ στην ετήσια συνδρομή μελών. Έθεσε δε τον εαυτό της στη διάθεση του Συνδέσμου για όποια ανάγκη προκύψει στο μέλλον, να βοηθήσει με την εμπειρία και γνώση της.

Στη συνέχεια τον λόγο πήρε ο Πρόεδρος του χωριού και μέλος του Συνδέσμου κ. Γιάννης Γαβρίλης, ο οποίος καλωσόρισε το νέο Δ.Σ. και ιδίως τα νέα μέλη και επ' ευκαιρία ξεκαθάρισε ότι ο θεσμός του προέδρου του χωριού έχει πλέον αλλάξει, δεν ασκεί εκτελεστική εξουσία, αλλά έχει συμβουλευτικό ρόλο, ενώ οι αποφάσεις παίρνονται πλέον απευθείας από τον Δήμο. Και μέσα, όμως, από αυτό τον ρόλο μπόρεσε να ενεργοποιήσει τους Μεγαλοχωρίτες να ασχοληθούν με τα προβλήματα του χωριού και τόνισε την άμεση ανταπόκρισή τους σε ό,τι χρειάστηκε. Ενδεικτική είναι η συμβολή τους στον καθαρισμό των πηγών του χωριού με δική τους εργασία, ώστε να γίνει

ανέξοδα και αποτελεσματικά, ενώ υπάρχει συνέχεια. Τους ευχαρίστησε, έστω και μέσω τηλεδιάσκεψης, και δήλωσε ότι παραμένει στη διάθεση των συγχωριανών και του Συνδέσμου για όποια βοήθεια χρειαστεί στο μέλλον και για τυχόν διευκρινίσεις και απορίες που θα τεθούν.

Τον λόγο ζήτησε ο κ. Νίκος Καρβέλης, ο οποίος συνεχάρη το νέο ΔΣ του Συνδέσμου για την πρωτοβουλία του να ευχαριστήσει την κα Καλλιάνη και τον σύζυγό της για το μέχρι τώρα έργο τους, ενώ παράλληλα αναφέρθηκε στο θέμα των οστεοθυρίδων του Νεκροταφείου, για το οποίο έχει αποστείλει και σχετικό κείμενο προς δημοσίευση στη ΦΜΧ. Σε σχέση με τις νέες οστεοθυρίδες, τις οποίες αγοράζουν οι ενδιαφερόμενοι από τον Δήμο και οι οποίες αποτελούν ένα καλαίσθητο έργο πολιτισμού για το χωριό, που έγινε επί προεδρίας της Μ. Καλλιάνη, υπάρχει αριθμητική ανακολουθία στην πρόσοψή τους, πράγμα δυσλειτουργικό και άκομφο. Θεωρώντας πως είναι μάλλον παράλειψη του κατασκευαστή, παρακαλεί τον Πρόεδρο του χωριού και τον Σύνδεσμο να επληφθούν του θέματος, ώστε να λυθεί το συντομότερο με μια απλή παρέμβαση από τον κατασκευαστή.

Εν συνεχεία μίλησε ο κ. Γιώργος Δάλκος, απευθυνόμενος στον πρόεδρο κ. Παϊδα, και εξέφρασε την επιθυμία να συνεχίσει το έργο που είχε αναλάβει για πολλά χρόνια εθελοντικά για τον Σύνδεσμο, αυτό του διορθωτή και επιμελητή των κειμένων που δημοσιεύονται στη ΦΜΧ. Ο κ. Παϊδας απάντησε πως ήδη το νέο ΔΣ είχε αποφασίσει ότι επιθυμεί να συνεχίσει ο κ. Δάλκος αυτή του τη σημαντική συνεισφορά και επρόκειτο μάλιστα να του κάνει τη σχετική πρόταση, αλλά πρόλαβε ο ίδιος χρονικά, οπότε επικυρώνεται και η απόφαση αυτή του ΔΣ να συνεχίσει να διορθώνει τα κείμενα της ΦΜΧ ο κ. Γιώργος Δάλκος.

Ο επόμενος που ζήτησε τον λόγο ήταν ο κ. Φίλιππος Καλλιάνης, ο οποίος εξέφρασε την εμπουσύνη του στο νέο ΔΣ αλλά και στον πρόεδρο του χωριού, τον οποίο και συνεχάρη για τη μέχρι τώρα αποτελεσματικότητά του σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, και τόνισε ότι καταλυτικός παράγοντας για τη μέχρι τώρα επιτυχία και συνέχεια, από το 1988, των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Μεγάλου Χωριού ήταν πάντα η καλή συνεργασία του Συνδέσμου με τον πρόεδρο του χωριού. Κάλεσε το νέο ΔΣ να συνεχίσει αυτήν την επιτυχημένη και αποτελεσματική παράδοση και έκανε έκκληση στους νέους να συμμετέχουν ενεργά στις εκδηλώσεις αυτές, με σκοπό την ανάδειξη της πολιτιστικής παράδοσης του τόπου μας.

Τον λόγο πήρε ξανά ο πρόεδρος του χωριού κ. Γαβρίλης για να ευχαριστήσει για τη στήριξη και εκτίμηση του έργου του και, απαντώντας προς τον κ. Καρβέλη, θεώρησε σωστή την παρατήρησή του, ενημέρωσε ότι δεν είχε αντιληφθεί την αριθμητική ανακολουθία στις οστεοθυρίδες του Νεκροταφείου και ότι θα μιλήσει με τον Δήμο, ώστε να λυθεί το θέμα άμεσα. Υπενθύμισε ότι ως συνδετικός κρίκος του χωριού με τον Δήμο και την Κοινότητα μπορεί να μεταφέρει τα εκάστοτε θέματα, είναι, όμως, απαραίτητο να είναι πάντα ενημερωμένος με ό,τι προκύπτει και κάλεσε όλους να μη διστάζουν να τον ενημερώνουν για όποιο θέμα προκύπτει στο χωριό. Τόνισε ότι η συνεργασία με τον Σύνδεσμο ήταν και θα παραμείνει πάντα άφογη και αποτελεσματική, καθώς ο σκοπός είναι κοινός και αυτός είναι η αγάπη μας για το χωριό πέρα από θεσμούς, όργανα και διαδικασίες.

Στο σημείο αυτό ο πρόεδρος κ. Παϊδας ενημέρωσε τον κ. Γαβρίλη, στο πλαίσιο της συνεργασίας του Συνδέσμου μαζί του, ότι το ΔΣ σκοπεύει να οργανώσει μια συνάντηση παρουσία του με τον Αντιπεριφερειάρχη και τον Δήμαρχο Καρπενησίου για τα θέματα του χωριού.

Ο κ. Γαβρίλης, απαντώντας στον πρόεδρο, ανέφερε ότι υπάρχει ανταπόκριση από τον Δήμο, αν και με κάποιες καθυστερήσεις και πιέσεις, ενώ ακόμα μεγαλύτερη ανταπόκριση είχε από την

Περιφέρεια και συγκεκριμένα από τον Αντιπεριφερειάρχη κ. Τασιό, με αποτέλεσμα να γίνουν έργα σημαντικά, όπως ασφαλτοστρώσεις δρόμων, καθαρισμός των Ναών και του περιβάλλοντος χώρου αυτών στην είσοδο του χωριού και σε όλο το χωριό, αποδίδοντάς το στο ότι μάλλον η Περιφέρεια διαχειρίζεται μεγαλύτερα κονδύλια έναντι του Δήμου. Ενημέρωσε τη συνέλευση ότι το σημαντικότερο έργο που αναμένεται να ξεκινήσει είναι ο βιολογικός καθαρισμός για τα λύματα στο ποτάμι, καθώς έχουν ήδη αγοραστεί τα απαιτούμενα οικόπεδα από τον Δήμο για το στήσιμο της εγκατάστασης πλησίον του πεστροφογεννητικού σταθμού στον Γαύρο, έχει εγκριθεί η επιδότηση και αναμένεται να δημοπρατηθεί το έργο και να ξεκινήσει η υλοποίησή του. Ανέφερε, επίσης, πως τα έσοδα από την Κοινότητα έχουν μειωθεί αισθητά και το ποσό που δίνεται έχει περιοριστεί στα 12.000 ευρώ ετησίως. Τέλος, έκανε έκκληση στους συγχωριανούς, και σε συνεργασία με τον πρόεδρο του ΔΣ για τον συντονισμό, να προσέξουμε το θέμα της απογραφής που γίνεται φέτος, καθώς από τον αριθμό των κατοίκων που θα απογραφούν, ορίζεται και το ύψος του ποσού της ΣΑΤΑ, που δικαιούται το χωριό βάσει των μόνιμων κατοίκων του και είναι το σημαντικότερο έσοδο για το χωριό, καθώς από τα έσοδα της μίσθωσης ακινήτων, δηλ. από το «Αντιγόνη», τον «Αγιο Αθανάσιο» κ.α. επωφελείται ο Δήμος και όχι το χωριό. Τουλάχιστον, όμως, ο Δήμος παρεμβαίνει, εκτός τεχνικού προϋπολογισμού, όταν υπάρχει ανάγκη.

Ο κ. Πριτσιόλας παρενέβη να θυμίσει το έργο στο Κεφαλόβρυσο, όπου αξιοποιήθηκε το νερό της περιοχής και ενώθηκε με το νερό της δεξαμενής και του δικτύου, έργο που προβλέπεται ότι θα λύσει όποιο μελλοντικό πρόβλημα νερού προκύψει στο χωριό.

Επ' αυτού ο κ. Γαβρίλης ενημέρωσε ότι έγινε αυτοψία από τον Δήμαρχο και τον Αντιπεριφερειάρχη, ζητήθηκε κοστολόγιο, καθώς γίνεται άντληση του νερού αυτού με κατάληξη τη δεξαμενή και, για να συνεχίσει να γίνεται η άντληση σε μόνιμη βάση, χρειάζεται μελέτη από μηχανικούς, αλλά θεωρεί πως έχει δρομολογηθεί το έργο και θα λήξει το θέμα θετικά για το χωριό.

Τον λόγο πήρε ξανά ο κ. Πριτσιόλας για να ενημερώσει για ένα άλλο θέμα που έχει προκύψει, κι αυτό είναι η ελλιπής ενημέρωση σε σχέση με τα προσωπικά στοιχεία των μελών και συγκεκριμένα την αλλαγή διευθύνσεων και email. Κάλεσε τα μέλη να ενημερώνουν για τυχόν αλλαγή στοιχείων καθώς και για μη παραλαβή επιστολών, περιοδικού κ.λπ., ώστε να μπορούμε να στείλουμε ξανά, π.χ. με email, ό,τι δεν παρελήφθη ταχυδρομικά, να υπάρχει έγκαιρη ενημέρωση για τις δράσεις του Συνδέσμου και να αποφεύγονται παρανοήσεις.

Σε σχέση με το θέμα αυτό θέλησε να τοποθετηθεί και η κα Κωνσταντίνα Παϊδα, επισημαίνοντας ότι είναι πολύ πιο λειτουργικό να στέλνονται με email οι επιστολές προς τα μέλη και τέλος συνεχάρη τον Πρόεδρο κ. Γαβρίλη για τα έργα που γίνονται στο χωριό.

Τον λόγο ζήτησε η κα Μπέρκη, η οποία επισήμανε επίσης τη δυσλειτουργία του Ταχυδρομείου με τις γνωστές του καθυστερήσεις και πρότεινε οι επιστολές για τις συνελεύσεις να στέλνονται μόνο ηλεκτρονικά.

Στο σημείο αυτό, ο κ. Παϊδας εξήγησε ότι η ταχυδρομική αποστολή των επιστολών για την ΓΣ είναι υποχρεωτική βάσει καταστατικού και στην προκειμένη περίπτωση, για τον επιπλέον λόγο των εξειδικευμένων οδηγιών για τη συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης.

Ο κ. Πριτσιόλας τόνισε ότι, πέρα από την καταστατική ρήτρα, ήταν ρητή οδηγία από την Περιφέρεια να σταλεί η πρόσκληση για τη διαδικτυακή ΓΣ μέσω ΕΛΤΑ, παράλληλα με την τυχόν ηλεκτρονική αποστολή της πρόσκλησης.

Τέλος, σε σχέση με το θέμα αυτό, η κα Μπέρκη πρότεινε, για τις λοιπές περιπτώσεις ενη-

μέρωσης, χωρίς τον επίσημο χαρακτήρα των συνελεύσεων, να αποστέλλονται αποκλειστικά μέσω email, πρόταση την οποία το ΔΣ και όλα τα μέλη επιθυμούν επίσης, ενώ ο κ. Πριτσιόλας επισήμανε την πρωτοφανή άνοδο του τιμολογίου των αποστολών.

Η κα Μαρινέλα Παϊδα έκανε μια σύντομη παρέμβαση, τονίζοντας ότι έλαβε την ταχυδρομική επιστολή της πρόσκλησης για τη ΓΣ την τελευταία στιγμή και παρακάλεσε το ΔΣ να χρησιμοποιεί περισσότερο το email για γρήγορη και άμεση ενημέρωση των μελών, ώστε να γίνεται καλύτερος συντονισμός και προγραμματισμός του χρόνου όλων.

Στη συνέχεια, λόγω μη ύπαρξης άλλων θεμάτων προς συζήτηση, ο Πρόεδρος ευχαρίστησε όλα τα παρευρισκόμενα μέλη, τους ευχήθηκε προσωπικά και εκ μέρους όλου του Δ.Σ. υγεία και ευτυχία και λύθηκε η Γενική Συνέλευση.

Αθήνα 11-4-2021

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Επιμέλεια: Ντίνα Στασινοπούλου

- Ο καλύτερος τρόπος να κρατήσεις τον λόγο σου είναι να μην τον δώσεις. (Ναπολέον Βοναπάρτης)
- Ας είμαστε ευγνώμονες στους ανόητους - χωρίς αυτούς δεν θα μπορούσαμε να επιτύχουμε. (Μαρκ Τουέιν)
- Πιστεύω αυτούς που αναζητούν την αλήθεια. Αμφιβάλλω γι' αυτούς που τη βρίσκουν. (Αντρέ Ζιντ)
- Το νεκροταφείο είναι γεμάτο αναντικατάστατους ανθρώπους. (Σαρλ ντε Γκολ)
- Έχουμε δυο αυτιά και ένα στόμα, φαίνεται ότι πρέπει να ακούμε διπλά απ' όσο μιλάμε. (Ίντιρα Γκάντι)
- Η γνώση δεν είναι αρκετή, πρέπει να την εφαρμόζουμε. Η θέληση δεν είναι αρκετή, πρέπει να πράττουμε. (Γκαίτε)
- Οι άνθρωποι δεν είναι αιχμάλωτοι της μοίρας αλλά μόνο αιχμάλωτοι του μυαλού τους. (Φράνκλιν Ρούζβελτ)
- Ζήσε σαν να ήταν να πεθάνεις αύριο. Μάθε σαν να ήταν να ζήσεις για πάντα. (Γκάντι)
- Όλοι είμαστε αμαθείς. Το πρόβλημα είναι ότι δεν αγνοούμε όλοι τα ίδια πράγματα. (Άλμπερτ Αϊνστάιν)

***Όταν βοηθάς και συμμετέχεις στον Σύνδεσμο,
προσφέρεις και τιμάς τον τόπο σου
και το χωριό σου.***

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ... ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

Ο ιστορικός μας Σύλλογος Μεγαλοχωριτών η Αγία Παρασκευή, στη μακρόχρονη πορεία του σε συνεργασία με τον εκάστοτε Κοινοτάρχη, έχει συμβάλει τα μέγιστα στην ανάπτυξη του πολιτισμού, της παράδοσης και στον καλλωπισμό του χωριού μας και δίκαια τα Ευρυτανικά Νέα έγραψαν ότι το Μεγάλο χωριό είναι το στολίδι της Ευρυτανίας.

Εύχομαι στο νέο Δ.Σ. επιτυχία και να φανεί αντάξιο των προηγούμενων.

Επίσης θέλω να συγχαρώ και να ευχαριστήσω το απερχόμενο Δ.Σ. για το πλούσιο και σπουδαίο έργο που επιτέλεσε.

Ο νέος Πρόεδρος Ανδρέας Παϊδας είναι απόγονος μιας οικογένειας που ενδιαφέρεται για τα κοινά και την πρόοδο του χωριού.

Αρχή έγινε από τον Νικόλαο Σ. Παϊδα, ο οποίος ως Κοινοτάρχη υπέγραψε τα συμβόλαια για την αγορά του οικοπέδου, όπου αργότερα χτίστηκε το κοινοτικό κτίριο το οποίο καταστράφηκε στην κατοχή από τους Γερμανούς και αργότερα χτίστηκε το ξενοδοχείο ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Πριν την κατοχή και κατά τη διάρκεια της, Κοινοτάρχη ήταν ο παππούς του Ανδρέα Δημήτριος Παϊδας, ο οποίος είχε μεγάλα όνειρα και φιλοδοξίες για τη βελτίωση της ζωής του χωριού και κυρίως να προχωρήσει το σύστημα ύδρευσης του χωριού, δυστυχώς όμως ο πόλεμος και η αρρώστια του έβαλαν τέλος τα όνειρά του στην ηλικία των σαράντα ενός ετών.

Μετά τη μεταπολίτευση καθαιρέθηκαν όλοι οι Δήμαρχοι και Κοινοτάρχες και στη θέση τους τοποθετήθηκαν στους μεν Δήμους Δικαστικοί λειτουργοί και στα χωριά οι δάσκαλοι που είχαν τον μεγαλύτερο βαθμό.

Έτσι διορίστηκα εγώ ως Κοινοτάρχη για δέκα μήνες, κατά τη διάρκεια των οποίων έγιναν τρεις εκλογικές αναμετρήσεις: Δημοτικές, Βουλευτικές και Πολιτειακές.

Επίσης, όταν υπηρετούσα ως δασκάλα, εργάστηκα ως γραμματέας της κοινότητας.

Έγινα η πρώτη γυναίκα Κοινοτάρχη και ελπίζω να ακολουθήσουν και άλλες, γιατί υπάρχουν αξιόλογες Μεγαλοχωρίτισσες που θα μπορούσαν να κάνουν πολλά, όπως η απελθούσα Πρόεδρος του Συλλόγου, η κ. Καλλιάνη.

Εύχομαι καλή επιτυχία στο νέο ΔΣ και παρακαλώ τους νέους Μεγαλοχωρίτες να μην αφήσουν τον Σύλλογο να χαθεί.

Ελένη Παϊδα

ΠΟΥ ΘΑ ΒΡΕΙΤΕ ΤΗ ΦΩΝΗ

Στην Αθήνα: Μαυροκορδάτου 6 (5ος όροφος, Γραφεία).
Τηλέφωνα επικοινωνίας: 210 3837057, κινητό: 6948 295141.

Στο Μεγάλο Χωριό: Λαογραφικό και Ιστορικό Μουσείο.
Τηλέφωνο επικοινωνίας: 22370 41502, κινητό: 6948 295141.

Σημείωση:

Τα ίδια τηλέφωνα ισχύουν και για όσους θέλουν να προμηθευτούν βιβλία.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Αγαπητοί Μεγαλοχωρίτες και Μεγαλοχωρίτισσες,

Με τη λήξη της θητείας μου κλείνει ουσιαστικά ο κύκλος 34 ετών στο Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών.

Με την επιστολή μου αυτή θέλω να σας ευχαριστήσω που με εμπιστευτήκατε, με στηρίξατε και πορευτήκαμε μαζί όλα αυτά τα χρόνια στον Ιστορικό Σύνδεσμο των 150 χρόνων.

Αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για εμένα το γεγονός ότι συνεργάστηκα για γόνιμη και ουσιαστική θητεία με άξιους Προέδρους και μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων για το καλό του Συνδέσμου και του χωριού μας.

Σημεία αναφοράς: 1. Η ολοκλήρωση και αναγνώριση του Ιστορικού Λαογραφικού Μουσείου Μεγάλου Χωριού ως ενός από τα καλλίτερα στον Ελλαδικό χώρο, με χορηγούς και δωρητές και 2. Οι Πολιτιστικές Εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται κάθε καλοκαίρι στο Μεγάλο Χωριό και αναδεικνύουν τον Σύνδεσμο και το χωριό μας.

Οι σημερινές συνθήκες είναι δύσκολες, γι' αυτό όλα τα μέλη θα πρέπει να συσπειρωθούν γύρω από τον Σύνδεσμο και να συμμετέχουν όσο το δυνατόν πιο ενεργά για το μέλλον του Συνδέσμου μας.

Προσπάθησα με όλη τη δύναμη της ψυχής μου να φανώ αντάξια των προσδοκιών σας στο τιμόνι του Συνδέσμου ως Πρόεδρος τα τελευταία 12 χρόνια.

Θα είμαι πάντα δίπλα σας!

Εύχομαι Πρόοδο και Προκοπή στον τόπο μας και στο νέο Διοικητικό Συμβούλιο Υγεία, Δύναμη και συνέχεια στο Έργο σας!

Με εκτίμηση
Μαίρη Καλλιάνη

Υπενθύμιση

Ως γνωστόν, η ετήσια συνδρομή όλων των μελών μας (εντός και εκτός Ελλάδος) αποτελεί το κυριότερο έσοδο του Συλλόγου μας.

Η έγκαιρη καταβολή - αποστολή της συνδρομής απ' όλους μας συμβάλλει σημαντικά στις πάσης φύσεως οικονομικές υποχρεώσεις του Συλλόγου.

Για τους παραπάνω λόγους, παρακαλούμε όλους όσους έχουν εκκρεμότητες συνδρομών, να μην αμελήσουν να τις τακτοποιήσουν σύντομα, ώστε να βοηθήσουν ταμειακά τον Σύλλογο.

Ευχαριστούμε.

Αγώνας Ζωής

Ο Σύλλογος «ΑΓΩΝΑΣ ΖΩΗΣ» ιδρύθηκε στο Καρπενήσι το 2017 και έχει ως αποστολή να βοηθήσει ανθρώπους που έρχονται αντιμέτωποι με τον καρκίνο.

Κάθε χρόνο κάνουμε ενημερωτικές εκδηλώσεις καθώς και διάφορες δράσεις. Βρισκόμαστε δίπλα σε οποιονδήποτε Ευρυτάνα καρκινοπαθή και στην οικογένειά του στηρίζοντάς τον ψυχολογικά, συμβουλευτικά ή οικονομικά δίνοντάς του ένα μικρό βοήθημα των 300 ευρώ.

Το 2018 το Γενικό Νοσοκομείο Καρπενησίου μας παραχώρησε ένα διαμέρισμα στον Καρέα. Εκεί θα φιλοξενηθεί ο κάθε

ασθενής με ένα συνοδό όσο θα χρειάζεται να κάνει τις θεραπείες του. Το σπίτι αυτό θέλει περίπου 55000 ευρώ για να ανακαινιστεί και να μπορεί να φιλοξενήσει 2 ασθενείς με τον συνοδό τους.

Προσπαθούμε με οποιονδήποτε τρόπο να μαζέψουμε αυτά τα χρήματα.

Η Πρόεδρος
Ανθή Μουλιανίτη Κοντοκώστα

Website: www.agonaszois.gr

Email: agonas.zois.evr@hotmail.com

ΤΗΛ: 2237300599-6974944104

Διεύση: Ζηνοπούλου 1, 2ος όροφος
Καρπενήσι Τ.Κ. 36100,

ΠΩΣ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΤΕ

Όλα τα χρήματα των δωρεών πηγαίνουν στον "Αγώνα Ζωής" ώστε να καλυφθούν οι λειτουργικές δαπάνες, οι φιλανθρωπικές εκδηλώσεις και τα λοιπά έξοδα που σχετίζονται με τους σκοπούς του συλλόγου προκειμένου να παρέχεται ποιοτική φροντίδα στους ασθενείς τους. Ο Σύλλογος Μεγαλοχωριτών επικροτεί το έργο αυτού του Οργανισμού. Οποιαδήποτε δωρεά για την υποστήριξη του σκοπού αυτού του συλλόγου είναι ευπρόσδεκτη.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Αρ. Λογ/σμού: 370/002138-52
IBAN: GR81 0110 3700 0000 3700
0213 852/ SWIFT: ETHNGRAA

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ 2020

Γράφει η **Μαίρη Καλλιάνη**

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών με αίσθημα ευθύνης ανακοίνωσε την αναστολή όλων των προγραμματισμένων Πολιτιστικών Εκδηλώσεων "Αύγουστος 2020" στο πλαίσιο λήψης προληπτικών μέτρων για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών της πανδημίας COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής της, μέχρι νεωτέρας.

Πραγματοποιήθηκε από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας μία δράση για τους μικρούς μας φίλους στον κήπο του Μουσείου μας, με τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων προστασίας. Εντυπωσιακό για όλους μας ήταν ότι για πρώτη φορά τα παιδιά χρησιμοποίησαν μάσκες, χάρηκαν και δημιούργησαν τα έργα τους.

Συλλέξτε όλα τα τεύχη της Φωνής.

Είναι μια πολύτιμη παρακαταθήκη για το μέλλον και την ιστορία του τόπου και των ανθρώπων του.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ

Τα δείγματα πολιτισμού σε έναν τόπο είναι εμφανή μεν με την πρώτη εικόνα που σχηματίζει κανείς από τους καθαρούς δρόμους, τις όμορφες πλατείες, τα καλαίσθητα οικοδομήματα, την προσήνεια και ευγένεια των κατοίκων, ολοκληρώνονται όμως με τη διαπίστωση ύπαρξης σεβασμού στην παράδοση, στο παρελθόν.

Το χωριό μας διαθέτει πολλά αξιόλογα στοιχεία πολιτισμικού ενδιαφέροντος και αυτό του εξασφαλίζει τη γνωστή σε όλους ιδιαίτερη αναγνώριση και προβολή.

Λαογραφικό Μουσείο, Βιβλιοθήκη, Μνημεία, Ναοί ξεχωριστής αρχιτεκτονικής, Πλατείες και άνετοι χώροι πρόσβασης και στάθμευσης, μαζί με το μοναδικό φυσικό περιβάλλον, συνθέτουν ένα σύνολο που τόσο οι μόνιμοι κάτοικοι, όσο και οι εποχικοί οφείλουν να σέβονται, να προφυλάσσουν, να συντηρούν και διαρκώς να βελτιώνουν.

Ανάμεσά τους και το Νεκροταφείο, τόπος ανάπαυσης και αναμνήσεων που όλοι θα επισκεφθούν κάποια στιγμή. Κατά κάποιο τρόπο συγκεντρώνει διαχρονικά την ιστορία του χωριού μας. Η ευθύνη για την καλή του εμφάνιση ανήκει σε όλους και αναμφίβολα σήμερα δεν παρουνιάζει και την καλύτερη εικόνα. Οπωσδήποτε είναι κατώτερη της ιστορίας του τόπου και των ανθρώπων που πέρασαν από αυτόν.

Δεν πρέπει να παραγνωριστούν οι φιλότιμες προσπάθειες του ιερέα μας που, με όσες δυνάμεις διαθέτει, αγωνίζεται για το καλύτερο. Όμως αυτό δεν αρκεί. Δεν είναι ανάλογη η βοήθεια και το ενδιαφέρον των κατοίκων, μόνιμων και εποχικών. Ακόμη ούτε των αρχών του τόπου και του νομού, ούτε ίσως και των διαφόρων κοινωνικών φορέων.

Ένα αξιοπρόσεκτο δείγμα, που καταδεικνύει πόσο μπορεί να αλλάξει προς το καλύτερο η όλη εικόνα από μία επιτυχημένη πρωτοβουλία, είναι η αξιολογή και αξιέπαινη προσφορά του ήδη εκλιπόντος ομογενούς συμπατριώτη μας στις Η.Π.Α. ΝΙΚΟΛΑΟΥ Φ. ΜΠΑΚΑΤΣΙΑ. Η επιθυμία του εκπληρώθηκε από τις αδελφές του ΓΕΩΡΓΙΑ και ΜΑΡΘΑ και σε συνεργασία με το τότε Δ. Σ. του Συνδέσμου κατασκευάστηκαν καλαίσθητες οστεοθυρίδες στο Νεκροταφείο του Μεγάλου Χωριού.

Αλλάζει ο χώρος προς το ευπρεπέστερο, αναβαθμίζεται και αποδίδεται ο οφειλόμενος σεβασμός προς τα προσφιλή ενός εκάστου πρόσωπα, που έφυγαν από τη ζωή.

Αυτή η αξιέπαινη αρχική πρωτοβουλία, για να έχει καλή συνέχεια πρέπει, πέραν της επέκτασης που ήδη γίνεται με κατασκευή νέων οστεοθυρίδων, να διέπεται από αρχές και κανόνες λογικής που όλοι θα τηρούν.

Παρατηρείται μία πρώτη αλλά σοβαρή ανακολουθία, η οποία χρειάζεται προσοχή και άμεση διόρθωση.

Είναι αυτονόητο ότι τόσο η αρχική κατασκευή όσο και οι επόμενες προσθήκες πρέπει να έχουν κατ' ανάγκην προοδευτική αρίθμηση. Έτσι εξάλλου αποκτώνται έναντι καταβολής του προβλεπόμενου τιμήματος. Δεν υπάρχει εξ αρχής ανεξίτηλη εγχάρακτη αλληλουχία των αριθμών σε κάθε θυρίδα, με αποτέλεσμα τα νούμερα να είναι ανάμεικτα και όχι κατά σειράν, όπως αυτές αγοράστηκαν κατόπιν αιτήσεως, από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Καρπενησίου.

Ίσως πρόκειται για κατασκευαστική αβλεψία του εργολάβου. Δεν έχει σημασία. Εκείνο που προέχει είναι η διόρθωση, έστω και αν χρειαστεί να γίνουν κάποιες μετακινήσεις. Οι προσφιλείς μας απόντες θα μας το συγχωρήσουν.

Υ.Γ. Μια και αναφερθήκαμε στα του Νεκροταφείου, είναι πρέπον νομίζω να επανεξεταστεί το ζήτημα της από χρόνια προγραμματισμένης επέκτασής του. Καιρός πια να εκλείψουν οι περί του αντιθέτου και πέραν κάθε λογικής εναντιώσεις.

Αθήνα 11.02.2021
Ν. Α. ΚΑΡΒΕΛΗΣ

ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ**Οι "οσκιές" της Ελληνικής Επανάστασης του 1821:
Εμφύλιος και Δάνεια**

Του Γ. Δάλκου

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η Επανάσταση του 1821 είναι το κορυφαίο γεγονός της νεότερης ελληνικής ιστορίας, που στη συνέχεια αποτέλεσε πηγή έμπνευσης για όλους τους εθνικούς αγώνες, στη διαμόρφωση του νέου ελληνικού κράτους. Ωστόσο, ο αγώνας αυτός δεν ήταν πάντοτε στεφανωμένος με δάφνες. Κοντά στις θυσίες των αγωνιστών και του απλού λαού, που έδωσαν τη ζωή τους και τις περιουσίες τους για την απαλλαγή από την τυραννία των Τούρκων, υπήρχαν και εκείνοι που με υστεροβουλία επιδίωξαν την προσωπική προβολή και, το χειρότερο, τον προσωπικό πλουτισμό, αδιαφορώντας για τον υπέρτατο εθνικό σκοπό, την ελευθερία. Κοντά στον Οδυσσέα Ανδρούτσο, βρέθηκε ο Γιάννης Γκούρας, υπεύθυνος για τη δολοφονία του, κοντά στον Γεώργιο Καραϊσκάκη βρέθηκε ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος, που επιδίωξε την καταδίκη και τον θάνατό του, κοντά στον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη βρέθηκε ο Γεώργιος Κουντουριώτης, που πέτυχε τη φυλάκισή του, και μάλιστα στην πιο κρίσιμη περίοδο της Επανάστασης. Ακόμη χειρότερα, οι φιλοδοξίες ορισμένων οπλαρχηγών και πολιτικών παρέσυραν ολόκληρες ομάδες αγωνιστών να στραφούν εναντίον των ίδιων τους των συμπολεμιστών, στους καταστροφικούς εμφύλιους αγώνες, κατά το 1823-1825, όταν η Επανάσταση βρισκόταν σε κρίσιμη καμπή.

Το 1823 εκδηλώθηκε η πρώτη εμφύλια διαμάχη, αρχικά μεταξύ των πλούσιων κοτζαμπάσηδων της Πελοποννήσου και των στρατιωτικών, στη συνέχεια όμως κατέληξε σε διαμάχη μεταξύ των στρατιωτικών και των πολιτικών, που ενισχύθηκαν από τους ισχυρούς πλοιοκτήτες των νησιών. Η διεκδίκηση της εξουσίας οδήγησε τις αντίπαλες παρατάξεις στη συγκρότηση δύο διαφορετικών κυβερνήσεων: Η μία, υπό τον Κολοκοτρώνη, είχε τελικά έδρα την Τρίπολη και η δεύτερη, υπό τον Γ. Κουντουριώτη, εγκαταστάθηκε στο Κρανίδι. Οι άστοχες πολιτικές ενέργειες του Κολοκοτρώνη περιόρισαν σημαντικά τη δύναμή του, καθώς εγκαταλείφθηκε από πολλούς υποστηρικτές του, ενώ η αντίπαλη παράταξη ενισχύθηκε από τους οπλαρχηγούς της Ρούμελης και τους πλοιοκτήτες της Ύδρας. Την ίδια περίοδο οργάζαν οι φήμες για εισβολή τουρκικών στρατευμάτων στην Πελοπόννησο, αυτό όμως δεν εμπόδιζε τις αντίπαλες παρατάξεις να συγκρούονται, με μοναδικό στόχο την εξόντωση του αντιπάλου.

Στη δεύτερη φάση του εμφυλίου πολέμου (1824-1825) ο ανταγωνισμός μεταξύ πολιτικών και στρατιωτικών έδωσε τη θέση του στον ανταγωνισμό μεταξύ των Υδραίων εφοπλιστών, που πήραν με το μέρος τους τους οπλαρχηγούς της Ρούμελης, εναντίον του Κολοκοτρώνη και των κοτζαμπάσηδων της Πελοποννήσου. Η κυβέρνηση του Γ. Κουντουριώτη, έχοντας τη διαχείριση των χρημάτων του αγγλικού δανείου, οργάνωσε την εισβολή των ρουμελιώτικων στρατευμάτων στην Πελοπόννησο, ένα σχέδιο που ανήκε αποκλειστικά στον Ιωάννη Κωλέττη, συνδυαστικό κρίκο μεταξύ Υδραίων και Στερεοελλαδιτών. Το καλοκαίρι του 1824 έφτασε στην Ελλάδα η πρώτη δόση από τα χρήματα του αγγλικού δανείου. Παρά τον συνασπισμό των πελοποννησίων οπλαρχηγών και κοτζαμπάσηδων, τα ρουμελιώτικα στρατεύματα εκμηδένισαν την αντίστασή τους και, μετά τον θάνατο του Πάνου Κολοκοτρώνη, προχώρησαν στον αφανισμό ολόκληρων περιοχών της Πελοποννήσου. Οι καταστροφές, οι βιασμοί και οι δολοφονίες που διέπραξαν οι εισβολείς, μόνο με τις θηριωδίες των Τούρκων κατακτητών μπορούν να συγκρι-

θούν. Η δεύτερη φάση του εμφυλίου πολέμου τέλειωσε στις αρχές του 1825. Οι αντίπαλοι της κυβέρνησης, δηλαδή ο Θ. Κολοκοτρώνης, ο Γρίβας, ο Σισίνης, ο Νοταράς, οι Δεληγιανναίοι και μερικοί άλλοι φυλακίστηκαν στο μοναστήρι του Προφήτη Ηλία στην Ύδρα. Ο Οδυσσεάς Ανδρουτσός οδηγήθηκε κι αυτός στη φυλακή, στην Ακρόπολη, με την υπόσχεση ότι θα του δι- νόταν αμνηστία, ωστόσο, λίγους μήνες αργότερα δολοφονήθηκε, αφού βασανίστηκε φρικτά.

Όπως φαίνεται, το κρίσιμο στοιχείο για τον ελληνικό εμφύλιο και την εξέλιξή του, ήταν τα χρήματα από το πρώτο δάνειο που δόθηκε από τους τραπεζικούς κύκλους της Αγγλίας. Αυτό το δάνειο ήταν ονομαστικής αξίας 800.000 λιρών, αλλά πραγματικής 472.000 λιρών, δηλαδή 59% της ονομαστικής, με τόκο 5% και περίοδο εξόφλησης τα 36 χρόνια. Από το ποσό των 472.000 λιρών στην Ελλάδα έφτασαν 298.000 λίρες, καθώς κρατήθηκαν διάφορα ποσά για έ- ξοδα, προκαταβολές τόκων και χρεολυσίων, προμήθειες κ.λπ. Μεταξύ των εξόδων ήταν και σημαντικά ποσά που πήραν οι εκπρόσωποι της Ελλάδας για τον διακανονισμό του δανείου, δηλαδή ο Ι. Ορλάνδος, πλοιοκτήτης από τις Σπέτσες, και ο Ανδρ. Λουριώτης, πολιτικός από τα Ιωάννινα. Το 1825, όταν η Επανάσταση βρισκόταν σε κρίσιμο στάδιο, η Ελλάδα πήρε και δεύτερο δάνειο, ονομαστικής αξίας 2.000.000 λιρών. Όπως και στο πρώτο δάνειο, το καθαρό ποσό περιορίστηκε στις 816.000 λίρες, αφού το παραχωρούμενο δάνειο είχε οριστεί στο 55,5% του ονομαστικού (1.100.000) και από αυτό στην Ελλάδα έφτασε μόνο το ποσό των 232.558 λιρών, δηλαδή λιγότερο από εκείνο του πρώτου δανείου, αν και το δεύτερο είχε συ- ναφθεί σε υπερδιπλάσιο ύψος.

Με το δεύτερο δάνειο παραγγέλθηκαν ατμοκίνητα πολεμικά πλοία στην Αγγλία και την Α- μερική. Από αυτά η "Καρτερία" παραδόθηκε 15 μήνες αργότερα από ό,τι είχε συμφωνηθεί, είχε όμως ελαττωματική μηχανή που συχνά σταματούσε και το πλοίο έμενε ακυβέρνητο. Ο "Α- καταμάχητος" κήκε στον Τάμεση, στη διάρκεια των δοκιμών. Η "Επιχείρησις" παρουσίασε προβλήματα πριν φτάσει στην Ελλάδα. Μόλις βγήκε για πρώτη φορά στο ανοιχτό πέλαγος, έ- σκασαν τα καζάνια της και λίγο έλειψε να βυθιστεί. Στον "Ερμή", που έφτασε στην Ελλάδα το 1828, μετά το τέλος της Επανάστασης, χρειάστηκε να αλλάξουν τις μηχανές. Τα υπόλοιπα πλοία ήταν αδύνατο να ξεκινήσουν, έτσι έμειναν και σάπισαν στα ναυπηγεία του Λονδίνου. Α- πό τις φρεγάτες που είχαν παραγγελθεί στην Αμερική, έφτασε μόνο μία, η "Ελλάς", μολοντί οι κατασκευαστές είχαν πληρωθεί, και μάλιστα προκαταβολικά, για δύο.

Σχεδόν όλα τα χρήματα των δύο δανείων που έφτασαν στην Ελλάδα, δεν αφιερώθηκαν στον αγώνα για την ελευθερία, αλλά στον αγώνα για την εξουσία. Η κατάσταση της εξυπηρέ- τησης των δανείων, πενήντα χρόνια αργότερα, το 1878, παρουσίαζε την εξής εικόνα: Η ονο- μαστική αξία των δύο δανείων ήταν 2.800.000 λίρες. Στο ποσό αυτό προστέθηκαν τα καθυστε- ρούμενα τοκομερίδια ύψους 7.230.000 λιρών και έτσι το συνολικό ποσό έφτανε στο δυσθεώ- ρητο ύψος των 10.030.000 λιρών. Ουσιαστικά η εξόφληση των δανείων δεν έγινε ποτέ. Τελι- κά, έγινε κάποιος διακανονισμός από την κυβέρνηση Παπάγου το 1952, οπότε διακανονίστη- καν όλα τα προπολεμικά δάνεια μαζί.

Κατσαντώνης, ο ήρωας των Αγράφων

Της Αγάπης Δάλκου

Ο Κατσαντώνης (Αντώνης Μακρυγιάννης ήταν το κανονικό του όνομα) γεννήθηκε το 1775 στο χωριό Μάραθος των Αγράφων και καταγόταν από οικογένεια Σαρακατσαναίων. Ο πατέ- ρας του ήταν αρχιτσέλιγκας και ο ίδιος ο Αντώνης ήταν βοσκός στα κοπάδια του πατέρα του.

Όταν ήταν 23 ετών, τον συνέλαβε κάποιος μπουλούκμπασης, με την ψευδή κατηγορία ότι ήταν ζωοκλέφτης. Επί δύο μέρες τον βασάνισε άγρια, με απώτερο σκοπό να πάρει λύτρα. Τελικά, ο γέρο Μακρυγιάννης, ο πατέρας του Αντώνη, πούλησε ό,τι είχε και δεν είχε για να πετύχει την απελευθέρωση του παιδιού του. Η οδυνηρή αυτή εμπειρία έκανε άλλον άνθρωπο τον Αντώνη. Μίσησε τον κατακτητή και αποφάσισε να πάρει τ' άρματα για να εκδικηθεί. Παρά το γεγονός ότι ο Κατσαντώνης ήταν μικρόσωμος κι ασθενικός, η παλικαριά και η ευφυΐα του τον οδήγησαν σε πολυθρύλητα κατορθώματα, ενώ η μεγαλοψυχία του, η εντιμότητά του και η ευσεβεία του τον έκαναν πολύ αγαπητό στους συμπατριώτες του. Μέσα σε μικρό διάστημα ο Κατσαντώνης έγινε πρωτοκαπετάνιος και έδωσε συνολικά 11 μεγάλες νικηφόρες μάχες εναντίον των ασκεριών του Αλή Πασά στην Ευρυτανία και στις περιοχές του Ξηρόμερου και του Βάλτου. Τα κατορθώματα του Κατσαντώνη και των αδελφών του έγιναν θρύλος, που ύμνησε η λαϊκή μούσα.

Ο Αλή Πασάς, βλέποντας να του εξοντώνει τους καλύτερους δερβεναγάδες με τ' ασκέρια τους, βάλθηκε με κάθε τρόπο να τον "χαλάσει". Κι αυτό που δεν κατόρθωσε η στρατιωτική ικανότητα, το κατόρθωσε η κακή τύχη και η προδοσία. Ο Κατσαντώνης υπέφερε από ευλογία και το 1809 η κατάστασή του επιδεινώθηκε. Αποσύρθηκε στη σπηλιά Φούρκα της Ευρυτανίας, σε ένα δυσπρόσιτο και απόκρημνο μέρος. Έμεινε εκεί με τον γιατρό του και άλλους πέντε Κλέφτες, ενώ τα παλικάρια του ανέλαβε να διοικεί ο άλλος του αδερφός, ο Κώστας Λεπενιώτης. Η υγεία του, όμως, δεν πήγαινε καλύτερα. Τελικά, το κρησφύγετό του προδόθηκε στον Αλή Πασά. Ποιος ήταν ο προδότης δεν είναι βέβαιο. Άλλοι αναφέρουν κάποιον Γκούρλια, βοσκό της περιοχής, άλλοι μια γριά που πουλούσε βότανα για μαγγανείες, άλλοι έναν μοναχό, που αποκάλυψε το κρησφύγετό του ύστερα από βασανιστήρια. Ο Κατσαντώνης και τα παλικάρια του κυκλώθηκαν μέσα σε χαράδρα, συνελήφθησαν και οδηγήθηκαν σιδηροδέσμοι στα Γιάννενα.

Ο Αλή Πασάς δέχτηκε αρχικά με ευγένεια τον Κατσαντώνη, προκειμένου να του φανερώσει πού είχε κρυμμένους τους περιβόητους θησαυρούς που λεγόταν πως είχε από τις πολυάριθμες λαφυραγωγίες και ληστείες που είχε διαπράξει. Επιχείρησε μάλιστα να τον πάρει με το μέρος του, αφού θα προσκυνούσε, βέβαια. Ο Κατσαντώνης ούτε θησαυρούς αποκάλυψε (δεν είχε, άλλωστε, όλα του τα λάφυρα τα διέθετε για τη συντήρηση των ανδρών του), ούτε προσκύνησε. Ο Αλής, εξοργισμένος, έδωσε τον Κατσαντώνη και τον αδερφό του, τον Χασιώτη, στους δημίους τους, για να τους βασανίσουν. Πρώτα έδεσαν τον Κατσαντώνη και, αφού του έκοψαν τα δάχτυλα των χεριών, του έσπασαν τα κόκαλα των ποδιών και των χεριών. Το ίδιο έκαναν και στον αδερφό του, τον Χασιώτη, ο οποίος καθόλου δεν παραπονέθηκε, ούτε σάλεψε, μόνο τραγουδούσε, ώσπου ξεψύχησε. Τον Κατσαντώνη, που ακόμα ζούσε, δεν τον αποτέλειωσαν αλλά τον έριξαν στο μπουντρούμι, για να βασανιστεί όσο πιο πολύ γινόταν. Τη νύχτα παρέδωσε το πνεύμα.

Στο χωριό Άγραφα, βρίσκεται η εκκλησία της Αγίας Βαρβάρας. Εκεί δεσπόζει το ορειχάλκινο άγαλμα του Κατσαντώνη. Στη βάση του είναι σκαλισμένο το τετράστιχο, από το σχετικό ποίημα του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη:

*"Χτυπάτε, πελεκάτε με,
σκυλιά, τον Κατσαντώνη
δε τον τρομάζει Αλήπασας,
φωτιά, σφυρί κι αμόνι".*

ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ**Λίγα από τα πολλά που άκουσε
ο πλάτανος της πλατείας μας (3)**

Γράφει ο **Κώστας Καραμέτας**

Και πάλι συναντήθηκαν στην πλατεία του χωριού μας οι τρεις ηλικιωμένοι της προηγούμενης ιστορίας. Αυτή τη φορά συζητάνε για τον καθαρισμό των ρεμάτων.

"Όλα τα ρέματα είναι καθαρά, το μόνο που δεν έχω δει είναι το κομμάτι κάτω από το σχολείο και μέχρι τη γέφυρα του μύλου", λέει ο πρώτος.

"Σε ποιο κομμάτι λες;" ρωτάει ο δεύτερος.

"Εκεί που ανέβηκαν οι Ιταλοί το '42, για να φτάσουν στο πίσω μέρος του σχολείου", απαντάει ο πρώτος.

"Οι Ιταλοί πέρασαν κανονικά από τον δρόμο μπροστά από το σχολείο και συνέχισαν προς την πλατεία από τον ζερβό τον δρόμο και μπροστά από του Γιαταγάνα το σπίτι, αφού τους είδα", λέει ο δεύτερος.

Αμέσως μπαίνει στη συζήτηση και ο τρίτος της παρέας και με υψωμένη τη φωνή λέει:

"Ρε σεις τι λέτε; Σαν να τους βλέπω ακόμα, ανέβηκαν τον δρόμο που πάει προς το νεκροταφείο, πέρασαν μπροστά από την Αγία Παρασκευή και συνέχισαν προς τα πάνω από τον δρόμο του Κουκούλη, ήμουν απέναντι στον Αϊ-Λια".

"Ε! Φωνάζετε! Μη φωνάζετε έτσι! Θα πάθετε τίποτα, και οι τρεις έχετε δίκιο!" λέει ένας τέταρτος ηλικιωμένος, αλλά αρκετά νεότερος των τριών πρώτων, που καθόταν μόνος του σε ένα κοντινό παγκάκι.

Αμέσως και με μια φωνή, οι τρεις πρώτοι λένε στον τέταρτο:

"Δεν πας στον διάβολο! ρε συ καλά καθόσουν μόνος σου, γιατί ήλθες εδώ; Για να μας κοροϊδέψεις;"

"Δεν σας κοροϊδεύω και έχετε δίκιο και οι τρεις γιατί ήσασταν σε διαφορετικά μέρη και βλέπατε μόνο μία ομάδα από αυτούς". Απαντάει ο τέταρτος.

"Και εσύ πού τα ξέρεις, θα ήσουν πολύ μικρός τότε". Τον ρωτάνε.

"Μικρός ήμουν, αλλά γύρναγα σε όλο το χωριό, τους έβλεπα από τα Τόρνια. Οι Ιταλοί πέρασαν τη γέφυρα του Γάβρου και στη γέφυρα του μύλου μία ομάδα ανέβηκε από το ρέμα προς το σχολείο. Οι υπόλοιποι όταν έφτασαν στις Λωρίδος, χωρίστηκαν σε δύο ομάδες, η πρώτη ομάδα πήρε το δρόμο προς το σχολείο και η δεύτερη τον δρόμο προς την Αγία Παρασκευή, για αυτόν τον λόγο σας λέω πως έχετε δίκιο και οι τρεις και εσείς θυμώνετε".

**Στο Λαογραφικό Μουσείο
του Μεγάλου Χωριού
ζει η Ιστορία της περιοχής μας.**

Ο Άγιος Λεωνίδης Κλαυσίου και τα πρόσφατα αρχαιολογικά ευρήματα

Γράφει ο Κώστας Καραμέτας

Την Κυριακή, 15 Δεκεμβρίου 2019, η Πανευρυτανική ένωση, σε συνεργασία με τη Μητρόπολη Καρπενησίου, την Εφορεία Αρχαιοτήτων Φθιώτιδος και Ευρυτανίας και τα Γενικά Αρχεία του Κράτους Ν. Ευρυτανίας, διοργάνωσε στο Βυζαντινό Μουσείο θρησκευτική και πολιτιστική εκδήλωση με θέμα: **"Ο Άγιος Λεωνίδης Κλαυσίου και τα πρόσφατα αρχαιολογικά ευρήματα"**.

Στην εκδήλωση, που στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία, ακούστηκαν πολλά πράγματα για την κατασκευή του νέου κελύφους και για τα σπουδαία ευρήματα των ανασκαφών οι οποίες γίνονται γύρω από το Μνημείο, όμως την προσοχή μου τράβηξε μία παράγραφος που περιλαμβανόταν στην πρόσκληση της εκδήλωσης: **"Το 2017, με αφορμή την εκπόνηση μελετών για την κατασκευή νέου κελύφους προστασίας και ανάδειξης της βασιλικής του Αγίου Λεωνίδα, η ΕΦΑ Φθιώτιδος και Ευρυτανίας διενεργεί στην περιοχή ανασκαφικές έρευνες με σημαντικά για την ιστορία του μνημείου αποτελέσματα."**

Σκέφτομαι πως η εκπόνηση των μελετών του έργου δεν ήταν απλά και μόνο η αφορμή που έδωσε ώθηση στην εκκίνηση των ανασκαφικών ερευνών που έφεραν στο φως τα σημαντικά ευρήματα, αλλά πρωτίτως και κυρίως εδραίωσαν το μνημείο στον τόπο μας. Πιστεύω πως η εκπόνηση των μελετών και η εκκίνηση των έργων που έγιναν και γίνονται εκεί εδραίωσαν το μνημείο στον τόπο μας, επειδή έχω υπόψη μου ένα άλλο σπουδαίο μνημείο της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, που δεν είχε την ίδια τύχη με τον "Άγιο Λεωνίδα" και τα κυριότερα μέρη του αρπάχτηκαν τεχνηέντως από την Ευρυτανική γη. Πρόκειται για τον ναό της "Παναγίας της Επισκοπής" που σήμερα το πέτρινο τέμπλο του και οι τοιχογραφίες του κοσμούν το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο της Αθήνας και αποτελούν ένα από τα κυριότερα θέματά του.

Εδώ πρέπει να σημειωθεί, πως τα έξοδα της εκπόνησης των μελετών ανέλαβαν τα αδέρφια Νίκος Πουρνάρας και Ελένη Πουρνάρα - Καρκαζή, δύο ευαίσθητοι συμπατριώτες μας με τεράστιο ενδιαφέρον και αγάπη για την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου μας. Με δεδομένο το ότι η πολιτιστική κληρονομιά είναι μοναδική και αναντικατάστατη και τα δύο αδέρφια με την ευγενική προσφορά τους συνέβαλαν τα μέγιστα στην παραμονή του μνημείου στην πραγματική του θέση και προπαντός στη διατήρησή του εκεί και στα χρόνια των επόμενων γενεών, τους οφείλουμε χίλιες-μύριες ευχαριστίες και απέραντη ευγνωμοσύνη.

Η ιστορία της αρπαγής των "Θησαυρών" του ναού της "Παναγίας της Επισκοπής" άρχισε το 1961, όταν η Δ.Ε.Η. ξεκίνησε την κατασκευή του φράγματος του Αχελώου, για να δημιουργηθεί η σημερινή τεχνητή λίμνη των Κρεμαστών. Τα νερά της λίμνης θα κάλυπταν μία πολύ μεγάλη έκταση γης, που περιελάμβανε κτηνοτροφικές και γεωργικές εγκαταστάσεις, νεκροταφεία, εκκλησίες, ξωκλήσια, ακόμα και ολόκληρα χωριά. Ανάμεσα στα χωριά που θα "πνίγονταν" ήταν η Επισκοπή και ο ναός της "Κοίμησης της Θεοτόκου" που βρισκόταν έξω από το χωριό και δίπλα στην κοίτη του Μέγδοβα.

Το φθινόπωρο του 1961 το "Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο" σύστησε επιτροπή, στην οποία συμμετείχε και ο Διευθυντής του Βυζαντινού Μουσείου Μανόλης Χατζηδάκης, με σκοπό να συνεννοηθούν με τη Δ.Ε.Η. για τη μεταφορά του ναού σε κοντινό μέρος, που δεν θα το

κάλυπταν τα νερά της λίμνης. Πέρασαν τρία χρόνια χωρίς να υπάρξει κάποια εξέλιξη και από τη ροή των γεγονότων φάνηκε πως η επιτροπή σκοπίμως αδράνησε. Το φθινόπωρο του 1964 το "Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο" για τα "μάτια του κόσμου" και για να κοπάσει ο θόρυβος των εφημερίδων, εσωτερικού και εξωτερικού, που έγραφαν για την ανάγκη διατήρησης του μνημείου, "άρχισαν" μελέτες για τη μεταφορά του ναού σε ασφαλές μέρος.

Τον Μάρτιο του 1965 και τέσσερες μήνες πριν τα νερά κατακλύσουν το μνημείο, η αναίδια και το θράσος της επιτροπής κορυφώθηκαν με τη δημοσίευση στο **"Δελτίο του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος", "Εκφρασις ενδιαφέροντος δια την μελέτην διασώσεως μνημείου εις τον Αχελών".** Ο χρόνος που απέμενε ήταν ελάχιστος, δεν υπήρχε καμία δυνατότητα παράτασής του και δεν αρκούσε όχι μόνο για τη μεταφορά του ναού αλλά ούτε για την εκπόνηση των μελετών. Το χρονοδιάγραμμα του έργου της Δ.Ε.Η. που κοινοποιήθηκε έγκαιρα, προέβλεπε πως μέχρι τις 15 Ιουλίου έπρεπε να **"απομακρυνθώσιν εκ του χώρου κατακλύσεως τα ιερά σκεύη και λοιπά περιουσιακά στοιχεία των Ιερών Ναών και εξωκκλησίων των κοινοτήτων Επισκοπής, Παλαιοχωρίου, Σιβίστης, και Δυτικής Φραγκιστής - Ευρυτανίας ως και το νεκροταφείον της Κοινότητος Επισκοπής."**

Στις 15 Μαΐου 1965, και ύστερα από εισήγηση του "Αρχαιολογικού συμβουλίου", η "Προεδρία Κυβερνήσεως" εξέδωσε την απόφαση: **"Η Προεδρία της Κυβερνήσεως αφού έλαβε υπ' όψιν της ότι το μέχρι της κατακλύσεως χρονικόν διάστημα δεν επαρκεί διά την ακίνδυνον μεταφοράν αυτούσιου του μνημείου εις θέσιν εκτός της δημιουργηθείσης λίμνης", αποφάσισε:**

α) Την αποτοίχισιν των τοιχογραφιών του μνημείου.

β) Την κατασκευήν πιστοτάτου εις μορφήν και διαστάσεις ομοιώματος της εκκλησίας εις χώρον επιλεγρόμενον υπό της Υπηρεσίας εν τη περιοχή της σχηματισθησομένης λίμνης, και την τοποθέτησιν των τοιχογραφιών εντός του κτίσματος τούτου, εις αντίστοιχον προς την ην κατέχουν εν τω υπάρχοντι οικοδομήματι..."

Έτσι άρχισε η "αποτοίχισις των τοιχογραφιών" και στις αρχές του καλοκαιριού οι τοιχογραφίες και το κτιστό τέμπλο του ναού μεταφέρθηκαν για "συντήρησιν" στα εργαστήρια του Βυζαντινού Μουσείου στην Αθήνα. Στην Επισκοπή τα νερά κατέκλυσαν τον ναό και άρχισαν χωροταξικές και γεωλογικές έρευνες, για να βρεθεί ο κατάλληλος χώρος για την ανέγερση του "πανομοιότυπου Ναού". Ύστερα από πολλές "έρευνες" και αρκετή καθυστέρηση εγκρίθηκε και η **"θέσις περί τα 300 μέτρα βορείως του νέου οικισμού Επισκοπής Ευρυτανίας".**

Από τότε και μέχρι σήμερα ο περιβόητος "πανομοιότυπος Ναός" είναι στα σχέδια, το χτιστό τέμπλο και οι τοιχογραφίες του Βυζαντινού Ναού της Επισκοπής εκτίθενται σε περίοπτη θέση στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο των Αθηνών. Βέβαια, εκεί τα βλέπει πολύς κόσμος, όπως πάρα πολύς κόσμος βλέπει και τα "γλυπτά του Παρθενώνα" στο Λονδίνο, αλλά εμείς οι Έλληνες δίκαια απαιτούμε την επιστροφή τους στην πραγματική τους θέση. Δεν θα ήταν μία συμβολική και με βαθύ νόημα κίνηση η επιστροφή των "θησαυρών της Επισκοπής" στον τόπο τους; Βέβαια, όταν λέμε στον τόπο τους δεν θα πρέπει να εννοήσουμε γενικά την Ευρυτανία ή ένα μουσείο σε κάποιο μέρος της Ευρυτανίας. Η πραγματική θέση αυτών των τοιχογραφιών και του τέμπλου είναι στον "πανομοιότυπο Ναό" της Επισκοπής, αφού αυτοί οι θησαυροί δεν έχουν μόνο καλλιτεχνική αξία, είναι και θρησκευτικά σύμβολα, συγκαταλέγονταν ανάμεσα στα αντικείμενα λατρείας του ναού και αποτελούν ένα από τα βασικότερα κομμάτια της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας.

Στα χρόνια που πέρασαν ο "πανομοιότυπος ναός" σχεδόν ξεχάστηκε, ελάχιστα έγιναν, και αυτά με πρωτοβουλία των κατοίκων και των αποδήμων του χωριού της Επισκοπής, χωρίς να έχουν τη βοήθεια κανενός, αφού όλες οι αρχές του τόπου, Δήμος, Νομαρχία, Περιφέρεια, Μητρόπολη και βουλευτές, πολύ λίγο και χωρίς θερμή ενδιαφέρθηκαν. Βλέποντας όλα αυτά, θεωρώ πως είμαστε υποχρεωμένοι να ξαναπούμε ένα μεγάλο ευχαριστώ στα δύο αδέρφια που με την πρωτοβουλία τους στέρησαν από επίδοξους σφετεριστές της πολιτιστικής μας κληρονομιάς τη δυνατότητα αρπαγής ολόκληρου ή τμημάτων του μνημείου του Αγίου Λεωνίδα.

Τέλος και για την "Ιστορία" πρέπει να αναφερθεί πως στην "υπόθεση του Βυζαντινού ναού της Επισκοπής" ενεπλάκησαν ενεργά και με διάφορες ιδιότητες, ο Α. Ορλάνδος ως Διευθυντής της Διευθύνσεως Αναστηλώσεως και Εκκλησιαστικής Αρχιτεκτονικής, Ο Εμ. Χατζηδάκης ως Έφορος Αρχαιοτήτων Α' Περιφέρειας και ο Π. Λαζαρίδης ως Έφορος Αρχαιοτήτων. Όπως φαίνεται στην ιστοσελίδα του Βυζαντινού Μουσείου, κατά "σύμπτωση" αυτοί οι άνθρωποι χρημάτισαν και διευθυντές του "Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου", κατά την περίοδο 1960 -1982.

Μανόλης Χατζηδάκης (διευθυντής του ΒΧΜ: 1960-1967 και 1974-1975).

Αναστάσιος Ορλάνδος (διευθυντής του ΒΧΜ: 1967-1973).

Πάυλος Λαζαρίδης (διευθυντής του ΒΧΜ: 1975-1982).

Μεγαλοχωρίτισσα - Μεγαλοχωρίτη

Μην ξεχνάς ποτέ το χωριό σου.

Από σένα εξαρτάται η διατήρησή του, η πρόοδος και η προκοπή του.

Γι' αυτό έλα με την πρώτη ευκαιρία να πεις κρύο νερό,

ν' αναπνεύσεις καθαρό αέρα, να περπατήσεις τους

δρόμους του, τα σοκάκια που περπάτησες παιδί.

Να θυμηθείς... να ηρεμήσεις.

**Ευχαριστήρια
σ' αυτούς
που συνεργάζονται
με τη «ΦΩΝΗ»**

- ✓ με συνεργασίες
- ✓ με γνωστοποιήσεις
- ✓ με φωτογραφικό υλικό
- ✓ με προτάσεις
- ✓ με ιδέες

ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΜΑΣ...ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΜΑΣ...ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΜΑΣ...

Το ήθος των αγωνιστών του 1821

Η επέτειος των διακοσίων ετών από την Επανάσταση του 1821 δεν εορτάστηκε με τη λαμπρότητα που θα επιθυμούσαμε, δεδομένων των περιορισμών που επέβαλε η προσπάθεια για την αντιμετώπιση της φονικής πανδημίας. Δεν παύει όμως να είναι μια ευκαιρία να στρέψουμε την σκέψη μας σε υγιή πρότυπα, να θυμηθούμε και να τιμήσουμε το ήθος και την ακεραιότητα των αγωνιστών εκείνων στους οποίους χρωστάμε την εθνική μας ανεξαρτησία.

Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι ο Νικηταράς, ο πρωταγωνιστής στα Δολιανά και τα Δερβενάκια, ο σεμνός αγωνιστής, περίφημος για την ανιδιοτέλεια και την ακεραιότητα του ήθους του. Είναι χαρακτηριστικό ότι, όταν κάποτε στο Ναύπλιο παιδιά πήγαν να του τραγουδήσουν τα κάλαντα, αυτός, μη έχοντας τίποτα να τους δώσει, ζήτησε από τον θείο του, τον Κολοκοτρώνη, δυο μεζίτια. Ο Κολοκοτρώνης, αφού του τα έδωσε, του είπε: "Δεν ντρέπεσαι, βρε Νικήτα, στρατηγός εσύ, να μην έχεις δυο παράδες για τα παιδιά;". Και ο γενναίος Νικήτας απάντησε: "Δε βαριέσαι, μπάρμπα, εγώ πολέμησα, για να βλέπω τα παιδιά ελεύθερα, χαρούμενα και άφοβα. Τα λεφτά ας τα χαίρονται άλλοι".

Σε τέτοιους ανθρώπους χρωστάμε την εθνική μας ανεξαρτησία. Το ερώτημα, βεβαίως, είναι αν εμείς δειχνόμαστε αντάξιοι των προσδοκιών τους. Αν φανούμε αντάξιοί τους, τότε θα τους τιμήσουμε πραγματικά, πιο πραγματικά και πιο ουσιαστικά απ' ό,τι θα τους τιμούσαμε με τις πιο λαμπρές πανηγυρικές εκδηλώσεις.

Ντίνια Στασινοπούλου

Δημοτικό Τραγούδι

Της Ρούμελης οι μπέηδες και του Μοριά οι αγάδες
στα Δερβενάκια κείτονται κορμιά δίχως κεφάλια.
Στρώμα 'χουνε τη μαύρη γη, προσκέφαλο μια πέτρα
και τ' από πάνω σκέπασμα του φεγγαριού τη λάμψη.

Κι ένα πουλάκι επέρασε και το ξαναρωτάνε:
"Πουλί, πώς πάει ο πόλεμος, το κλέφτικο ντουφέκι;"
"Μπροστά πάει ο Νικηταράς, πίσ' ο Κολοκοτρώνης,
και παραπίσω οι Έλληνες με τα σπαθιά στα χέρια".

Ντίνια Στασινοπούλου

Η διαφορετικότητα είναι χάρισμα...

Γράφει η Δίλα Κοντέλη

"Αυτό που θέλω να πω σε όλους εκεί έξω που νιώθουν διαφορετικοί - ό,τι διαφορετικό και αν είναι αυτό, είτε σωματικό, είτε νοητικό, είτε σεξουαλικό, οτιδήποτε: Δεν θέλω ποτέ να νιώθετε ότι η διαφορετικότητά σας είναι μειονέκτημα. Η διαφορετικότητα είναι χάρισμα και όταν το αντιληφθείς εσύ ο ίδιος ότι είναι χάρισμα, τότε θα το αντιληφθεί και όλος ο κόσμος. Και στους γονείς όλων αυτών των διαφορετικών παιδιών, θέλω να πω, να αγαπάτε τα παιδιά σας, γιατί είναι δύσκολη η ζωή για τους διαφορετικούς ανθρώπους και μην τους την κάνετε πιο δύσκολη. Και μη μειώσετε ποτέ τον εαυτό σας. Η διαφορετικότητά σας δεν σας κρατάει πίσω. Κάντε αυτό που θέλετε και αυτό που νομίζετε ότι είναι το καλύτερο (...) και όλα θα πάνε καλά."

Με αυτά τα λόγια αποχαίρεσε την εκπομπή μαγειρικής του Star ο Παύλος Χάπλλος. Λόγια τα οποία σπάνια θα ακουστούν στην ελληνική τηλεόραση και είχαμε ανάγκη να ακούσουμε. Λόγια που πρέπει να μας βάλουν όλους σε σκέψεις. Είτε είμαστε γονείς διαφορετικών παιδιών, είτε όχι. Είτε έχουμε στο περιβάλλον μας κάποιον διαφορετικό άνθρωπο, είτε όχι. Είτε είμαστε οι ίδιοι διαφορετικοί, είτε όχι.

Ο όρος διαφορετικός έχει άρρηκτα συνδεθεί με το ξένο, το κακό, το άγνωστο και ουσιαστικά αναφέρεται σε ανθρώπους που δεν συνάδουν με το πρότυπο του τέλειου ανθρώπου, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί στο μυαλό μας. Ο τέλειος άνθρωπος είναι ο αρτιμελής, ο όμορφος (σύμφωνα με παγκόσμια και ίσως παράλογα πρότυπα ομορφιάς), ο νοητικά υγιής και εκείνος ο οποίος έλκεται αποκλειστικά από άτομα του αντίθετου φύλου. Πρέπει να αναρωτηθούμε, όμως, πόσο έχουν τα παραπάνω σημασία για το αν ένας άνθρωπος είναι τέλειος ή όχι. Μήπως η τελειότητα θα έπρεπε να έγκειται στην καλοσύνη ενός ανθρώπου; Στην καρδιά και στην ψυχή του; Στη διάθεσή του να συνδράμει τον συνάνθρωπο; Πόσο κακό είναι τελικά να έχει ένας συνάνθρωπός μας μια σωματική ή νοητική αναπηρία ή αν έχει διαφορετικές σεξουαλικές προτιμήσεις από αυτές που μας έχουν επιβληθεί ως "αποδεκτές" και "νορμάλ";

Ο Τζον Λένον είχε αναφέρει σε συνέντευξή του:

"Όταν ήμουν 5 ετών, η μητέρα μου πάντα μου έλεγε πως η ευτυχία είναι το κλειδί της ζωής. Όταν πήγα στο σχολείο, με ρώτησαν τι θα ήθελα να γίνω όταν μεγαλώσω. Έγραψα "ευτυχισμένος". Μου είπαν ότι δεν κατάλαβα την εργασία και εγώ τους είπα ότι δεν κατάλαβαν τη ζωή."

Η ευτυχία είναι το παν στη ζωή. Δεν υπάρχει λόγος να προκαλέσουμε τη δυστυχία σε συνανθρώπους μας, οι οποίοι μάλιστα δεν μας έχουν βλάψει με κανέναν τρόπο. Η ζωή είναι αρκετά δύσκολη για όλους μας, ανεξαιρέτως. Για άλλους λιγότερο, για άλλους περισσότερο. Ας προσπαθήσουμε να γίνουμε ευτυχισμένοι και ας μην εμποδίσουμε την ευτυχία των γύρω μας. Πόσο μάλλον την ευτυχία των παιδιών μας. Οι γονείς πρέπει να στέκονται πάντα δίπλα στα παιδιά τους. Να τα αγαπούν και να τα στηρίζουν ακόμα και αν είναι διαφορετικά. Κυρίως αν είναι διαφορετικά. Γιατί μέχρι να μάθουν όλοι οι άνθρωποι τον σεβασμό και την υποστήριξη, τα διαφορετικά παιδιά θα είναι θύματα εκφοβισμού και χλευασμού. Οι γονείς, λοιπόν, ας στηρίζουν τα διαφορετικά παιδιά τους, ας τα γεμίσουν με αγάπη και δύναμη και ας διδάξουν στα μη διαφορετικά παιδιά τους τον σεβασμό στη διαφορετικότητα, τη συμπόνια, την αγάπη, την

καλοσύνη. Αξίες τις οποίες όλοι έχουμε ανάγκη. Είτε είμαστε διαφορετικοί είτε όχι. Και φυσικά όχι μόνο οι γονείς. Όλοι μας, ας κάνουμε την αρχή και ας στηρίξουμε, με όποιον τρόπο μπορούμε, εκείνους που μας χρειάζονται. Έστω και μια καλή κουβέντα μπορεί να φτιάξει τη διάθεση ενός ανθρώπου. Έστω και ένα χαμόγελο ή ένα φιλικό χτύπημα στην πλάτη. Πόσο ομορφότερος θα ήταν ο κόσμος μας, αν κανείς δεν ένιωθε μόνος ή φοβισμένος ή κατώτερος σε αξία λόγω της- οποιασδήποτε- διαφορετικότητάς του.

Να σέβεσαι!

Γράφει η Πηνελόπη Καρβέλη

Με αφορμή τις σκέψεις της αγαπητής μου συνεργάτιδας Λίλας Κοντέλη πάνω σε ένα πολύ επίκαιρο και ευαίσθητο θέμα, αυτό της διαφορετικότητας, θα ήθελα κι εγώ να μοιραστώ σκέψεις και βιώματα, που με προβληματίσαν και με ωρίμασαν:

- Χαίρομαι που, αν και ακόμα θέμα ταμπού η διαφορετικότητα, προβάλλεται πλέον πολύ περισσότερο από ό,τι στο κοντινό ακόμα παρελθόν, γίνεται θέμα διαβούλευσης. Σήμερα θεσπίζονται νόμοι παγκοσμίως για την προστασία από τον φυλετικό, εθνικό και τα τελευταία χρόνια από τον κοινωνικό ρατσισμό, με σκοπό να εξαλειφθούν κάποτε οριστικά διακρίσεις βασισμένες σε διαφορές πολιτικές, ιδεολογικές, πνευματικές και θρησκευτικές, οικονομικές, πολιτιστικές, διακρίσεις σε βάρος των γυναικών στην εργασία, στη μόρφωση ή στην κοινωνική τους συμπεριφορά, σε βάρος των ατόμων με διαφορετικό σεξουαλικό προσανατολισμό, των μειονοτήτων, των ατόμων με ειδικές ανάγκες κ.ά.

- Ζώντας με δυο έφηβες, στα "ντουζένια" τους όπως λέγεται συνήθως, ξανασυστήθηκα με τα Ελληνικά σχολεία, το Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, γνώρισα άλλους γονείς και άλλα παιδιά. Διαπίστωσα ότι η μόρφωση από τη μία και η κοινωνική παιδεία από την άλλη είναι ...αντιστρόφως ανάλογα ποσά. Κατά το πρώτο σκέλος, αυτό της μόρφωσης: Στα σημερινά σχολεία, αν το ίδιο το παιδί δεν ενδιαφέρεται να μάθει, δεν θα μάθει τίποτα. Ούτε την ιστορία του, ούτε τη γλώσσα του, ούτε να εκφράζεται, ούτε να υπολογίζει, ούτε καν εγκυκλοπαιδικές γνώσεις με την ευρεία έννοια. Αντίθετα, το παιδί εκείνο που ενδιαφέρεται να μάθει και σε συνδυασμό με εξωσχολικές μορφωτικές μεθόδους, έχει γνώσεις και ωριμότητα ανώτερες από το ηλικιακό του επίπεδο. Σε παλιότερες γενιές, ακόμα κι ο τελευταίος μαθητής ήξερε μια χαρά από ιστορία, έκφραση, ορθογραφία ή αριθμητική. Τότε το ζητούμενο ήταν να ήσουν έστω μέτριος στην τάξη των αρίστων, ενώ σήμερα οι μαθητές επιδιώκουν να είναι άριστοι σε μια τάξη μετρίων. Κατά το δεύτερο σκέλος, αυτό της κοινωνικής παιδείας: Οι σημερινοί έφηβοι στην Ελλάδα είναι πολύ πιο ανοιχτοί και ανεκτικοί στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα που εισάγουν οι αλλοδαποί συμμαθητές τους, από τη δική μου τουλάχιστον γενιά. Αναγνωρίζουν και κατακρίνουν τις κοινωνικές διακρίσεις που αναφέρονται πιο πάνω, βοηθούν και υποστηρίζουν με κάθε τρόπο συμμαθητές τους με οποιασδήποτε μορφής αναπηρία, δεν ενοχλούνται από την εθνικότητα ή τη θρησκεία του φίλου τους, αδιαφορούν ποιον ψηφίζουν οι δικοί τους γονείς και ποιον οι γονείς των φίλων τους, εστιάζουν περισσότερο στο πώς να μας πάνε κόντρα, παρά να ενστερνιστούν τις απόψεις μας και άκριτα, ιδίως λόγω ηλικίας, να τις υιοθετήσουν. Από τη μια η μόρφωση μειώνεται αισθητά, από την άλλη, η κοινωνική τους ευαισθησία και πληροφόρηση ανθίζει. Διαισθάνονται δε, ότι η προσπάθειά μας να τα φανατίσουμε με τις δικές μας απόψεις από μικρή ηλικία, για την ομάδα ή τον πολιτικό, μέχρι

τον αποδεκτό ή μη αποδεκτό άνθρωπο, είναι τουλάχιστον απαράδεκτες, δεδομένου ότι δεν είναι ακόμα σε θέση, λόγω ηλικίας, να κρίνουν αντικειμενικά αν τους ταιριάζουν ή όχι οι δικές μας πεποιθήσεις και αποστασιοποιούνται συνειδητά από αυτές, τουλάχιστον περισσότερο απ' ό,τι κάναμε οι έφηβοι της γενιάς μου.

• Ο ρόλος της οικογένειας είναι καθοριστικός, παράλληλα με το σχολείο, για τη διαμόρφωση της προσωπικότητας των ανθρώπων. Είναι ευθύνη μας, είτε είμαστε γονείς είτε όχι, με το παράδειγμά μας, να υιοθετήσουμε το σεβασμό σε κάθε τομέα της ζωής μας και να ενισχύσουμε την κοινωνική μας παιδεία. Οι ευκαιρίες και οι δυνατότητες για να το πετύχουμε είναι άπειρες: Η ευγένεια στις επαφές μας, η προσωπική μας υγιεινή, αλλά και αυτή των κοινόχρηστων χώρων και του περιβάλλοντος, η πρόθεσή μας να μην ενοχλούμε με οποιονδήποτε τρόπο τον εργαζόμενο δίπλα μας, τον γείτονά μας, τον συμπολίτη μας, τον συνάνθρωπό μας κάθε φύλου, ηλικίας και ιδιότητας, η συνειδητή μας αληθινή προσπάθεια να εγκαταλείψουμε στην καθημερινότητά μας τις προλήψεις, τις προκαταλήψεις, τα στερεότυπα, ο σεβασμός στους κανόνες οδικής συμπεριφοράς, να μην αδικούμε κανέναν για να μην αδικούμαστε, να αγαπάμε τα ζώα και να μην τα κακοποιούμε με οποιοδήποτε τρόπο ή να τα εγκαταλείψουμε, να δίνουμε προσοχή στα μικρά παιδιά, όπως σε έναν συνομήλικό μας. Τόσα και τόσα καθημερινά μαθήματα παιδείας, που συχνά δεν συμβαδίζουν με το μορφωτικό επίπεδο των ανθρώπων. Έχω γνωρίσει αναλφάβητους ανθρώπους με ευγένεια και ποιότητα, αληθινή ανωτερότητα και ανθρώπους με αξιοζήλευτη μόρφωση και εκπαίδευση, αλλά από παιδεία, μηδέν εις το ηλίκο. Η λέξη κλειδί είναι ο σεβασμός σε όλων των ειδών τις σχέσεις.

• Ο διαφορετικός από εμένα, όπως αξιώνει το σεβασμό του κοινωνικού του περίγυρου, οφείλει να σέβεται κι εκείνος εμένα και να μη με θεωρεί εχθρό του, αλλά και να μην απαιτεί ντε και καλά να συμφωνήσω με ό,τι προσβεύει. Μπορούμε να συνυπάρξουμε αρμονικά κι ως διαφωνούμε, αρκεί να σέβεται ο ένας τον άλλο. Και πάλι αυτός ο σεβασμός κάνει τη διαφορά. Άσε που, παρατηρημένο, κάποιος που απαλλάχτηκε από μια κακή κατά την κρίση του συνήθεια, από μια ιδέα, από έναν συγκεκριμένο τρόπο ζωής, γίνεται ο πιο αυστηρός επικριτής των ανθρώπων με τις ίδιες συνήθειες ή ιδέες. Γεμίσαμε από bullying παντός είδους.

• Δεν υπάρχουν αυτονόητα, δεν υπάρχουν δεδομένα. Για τίποτα, για κανέναν. Η κοινή λογική, είναι λιγότερο κοινή απ' ό, τι πιστεύουμε. Κάτι λογικό για μένα, είναι παράλογο για σένα και αντίστροφα. Να, τις προάλλες μιλούσα με συνεργάτες περί εργασίας κατά το Σαββατοκύριακο ή για εργασία με βάρδιες έναντι του σταθερού ωραρίου. Εγώ τους έλεγα πως προτιμώ να δουλεύω τις Κυριακές και τις αργίες και να κάνω κάτι θαυμάσιες βόλτες στη θάλασσα, στο μεγάλο εμπορικό κέντρο, στο ιστορικό κέντρο ήσυχα και ωραία πχ. μια φανταστική Τρίτη πρωί ή μια εκπληκτική Τετάρτη βράδυ, ιδίως όταν παίζει κανένα μεγάλο ματς και όλοι είναι μπροστά στις οθόνες. Χωρίς στρίμωγμα, φασαρία, ουρές και αναμονές. Μαγεία. Άλλος πάλι δεν θυσιάζει την Κυριακή του για κανένα λόγο. Άλλος εξυμνεί το σταθερό ωράριο εργασίας και τα πλεονεκτήματά του κι έρχομαι κι εγώ η αντιρρησίας και λέω... ναι, αλλά ξέρεις τι φανταστικές δικαιολογίες σου δίνουν οι βάρδιες στο να γλιτώσεις κάτι βαρετές κοινωνικές και οικογενειακές υποχρεώσεις, χωρίς να παρεξηγείσαι; Άλλος πάλι ξεκινάει τη μέρα του βλέποντας πιάτο όλη την Αθήνα από το μπαλκόνι του, άλλος αγναντεύει τα καραβάκια και μυρίζει θάλασσα, άλλος πίνει τον καφέ του με θέα τη Χελιδόνα κι ακούει τα πουλάκια, κι έρχομαι κι εγώ και λέω πως κάνουν διακοπές κάθε μέρα, μια κι εγώ ξεκινάω τη μέρα μου με κορναρίσματα, βρισίδια και καυσάεριο και είναι σαν να έχω βάλει το κρεβάτι μου μέσα στη μέση της λεωφόρου. Και μετά σου λέει, γιατί έχεις νεύρα κάθε μέρα κυρία μου; Γι' αυτό σου λέω, δεν υπάρχουν αυτονόητα, δεν υπάρχουν δεδομένα, ενώ η κοινή λογική είναι λιγότερο κοινή απ' ό, τι πιστεύουμε. Τελεία.

Οπότε τι; Να σέβεσαι!

ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΙΚΑ

Του Ξενιτεμένου αδελφού

"Έλα αδερφέ, σε καρτερεί μια κρυσταλλένια βρύση
πο'χει νερά μουρμουριστά και χύνει τ' αφρισμένα
Το έρμο ρημοκλήσι. Τ' αγέραστα ψηλά βουνά.
Τ' αγριολουλουδιασμένα."

Γιάννης Μάγκας

Κατάθεση στεφάνων για την 28η Οκτωβρίου

Την κατάθεση έκαναν ο πρόεδρος του δημοτικού διαμερίσματος κύριος Γιάννης Γαβρίλης, η αντιπρόεδρος του συνδέσμου μας κυρία Ντίνια Στασινοπούλου και εκ μέρους της εθνικής αντίστασης ο κύριος Δημήτρης Χάσκος. Ο Ιερέας του χωριού μας χοροστάτησε στη λειτουργία.

**Αγοράστε βιβλία Μεγαλοχωριτών συγγραφέων.
Έτσι βοηθάτε το Σύνδεσμο και γνωρίζετε καλύτερα
το Μεγάλο Χωριό και την παράδοση του τόπου μας.**

Συμπέθεροι στο Λιακωτό

Πολλά χρόνια πριν, επισκέφθηκαν το Μεγάλο Χωριό και το σπίτι μας οι συμπέθεροι των γονιών μου, δηλαδή τα πεθερικά της αδελφής μου.

Ο παπά Χρήστος Μποσινάκης και η παπαδιά του Αναστασία άφησαν τον ήρεμο τόπο της Μεσσηνιακής γης, για να γνωρίσουν τα ψηλά βουνά μας.

Καθόταν λοιπόν ο πατέρας μου ο Γιώργος Δασκαλάκης μαζί με τον παπά Χρήστο στο Λιακωτό και η μητέρα η Ανδριανή τους σεργιάρισε ούζο.

Υπήρχε διάχυτη αυτή η αίσθηση αλληλοεκτίμησης και φιλίας ανάμεσα στους δύο άντρες και, όπως είχα πρόχειρα πινέλα και χρώματα, τους αποτύπωσα.

Ελπίζοντας πως κατέγραψα αυτήν την ατμόσφαιρα που με συγκίνησε, χάρισα το έργο στον πατέρα μου.

Καθώς ο πατέρας ασχολιόταν με καλλιτεχνικές και ξυλουργικές εργασίες, διάλεξε ωραίο ξύλο που το γνώριζε καλά και έφτιαξε την κορνίζα.

Βρήκα το έργο στο σπίτι του χωριού, όταν οι γονείς μου έφυγαν απ' τον κόσμο ετούτο.

Το στόλισα στον τοίχο του εκθετηρίου μου, που είχα στην πλατεία του χωριού μας.

Λίγο πριν φύγει ο γιατρός ο Κοντομέρκος, πέρασε και μου ζήτησε να το αγοράσει.

Δεν το πούλησα, αντίθετα το χάρισα στο μουσείο του χωριού μας, γιατί πιστεύω, όπως και ο Κοντομέρκος, ότι αποτελεί κομμάτι της κληρονομιάς μας.

Ελένη Γεωργίου Δασκαλάκη

Καλημεράδες

Τίποτα δεν μπορεί να συγκριθεί φέτος με οποιαδήποτε άλλη χρονιά για τις πρωτόγονες συνθήκες που ζούμε. Μέσα σε όλα επλήγη και το έθιμο του χωριού μας τα "Καλήμερα", που χρονολογείται από την Τουρκοκρατία.

Συγχαίρουμε και ευχαριστούμε τους Καλημεράδες που πραγματοποίησαν αυτή τη συμβολική κίνηση, για να υπάρξει συνέχεια και να μην διακοπεί το έθιμο λόγω της πανδημίας.

Καλή αντάμωση συγχωριανοί, του χρόνου με υγεία και να γλεντήσουμε όλοι μαζί.

ΙΑΤΡΙΚΑ**Κορωνοϊός**

Γράφει η **Αικατερίνη Παναγιωτοπούλου - Τσακανιά**, Ιατρός Βιοπαθολόγος

Κάθε 10 χρόνια παρατηρούνται νέοι, για το ανθρώπινο είδος, ιοί που μπορούν να προκαλέσουν πανδημία. Από τις αρχές του 20ού αιώνα έλαβαν χώρα τέσσερις πανδημίες του ιού της γρίπης: 1918, 1957, 1968, 2009. Τα τελευταία 20 χρόνια, τρεις νέοι κορωνοϊοί έχουν αναδυθεί και διασπαρεί στο ανθρώπινο είδος:

- **Πρώτος ο SARS (2002-2004)**, που εμφανίστηκε στη λαϊκή αγορά της Κίνας και εξαπλώθηκε σε 29 χώρες, προκαλώντας τον θάνατο στο 10% των προσβληθέντων.

- **Δεύτερος ο MERS CoV (2012-σήμερα)**, που απομονώθηκε πρώτη φορά στην Αραβική Χερσόνησο τον Σεπτέμβριο του 2012. Μέχρι σήμερα έχει καταγραφεί 35% θνητότητα.

- **Τρίτος ο SARS-CoV-2 (2019)**, ξεκινώντας από την πόλη Ουχάν της Κίνας, έχει εξαπλωθεί σε όλο τον κόσμο, προσβάλλοντας εκατομμύρια άτομα σε 213 χώρες και σκοτώνοντας εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους μέχρι και σήμερα.

Καθ' όλη τη διάρκεια της ιστορίας έχουν παρατηρηθεί αρκετές πανδημίες:

- Ο Λοιμός των Αθηνών (430 π.Χ.), όταν τυφοειδής πυρετός σκότωσε τα 2/3 του πληθυσμού της Αθήνας σε τέσσερα χρόνια.

- Η Μαύρη πανώλη, τον 14ο αιώνα στην Ευρώπη. Υπολογίζεται ότι οι νεκροί έφτασαν τα 75 εκατομμύρια. Η ασθένεια προήλθε από την Ασία και μέσω της Μεσογείου διαδόθηκε στην Ευρώπη.

- Πανδημίες χολέρας κατά τον 19ο αιώνα προκάλεσαν τον θάνατο δεκάδων εκατομμυρίων ανθρώπων.

- Η Ελονοσία, την οποία ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας χαρακτήρισε ως πανδημία. Υπολογίζονται 665.000 θάνατοι παγκοσμίως. Πανδημίες γρίπης, όπως η Ισπανική γρίπη (1918 - 1920), η οποία προκάλεσε 50 εκατομμύρια νεκρούς τους πρώτους έξι μήνες.

- Η πανδημία γρίπης 2009, η οποία υπολογίζεται ότι προκάλεσε 575.400 θανάτους σε 214 χώρες.

- Η πανδημία του Covid-19, η οποία οφείλεται στον κορωνοϊό της Γουχάν, κηρύχθηκε πανδημία από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας στις 11 Μαρτίου 2020.

Η πανδημία της νόσου του κορωνοϊού 2019 (COVID-19) είναι η πανδημία που προκλήθηκε από τον κορωνοϊό SARS-CoV-2 και παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στην πόλη Ουχάν, επαρχία της Κίνας, τον **Δεκέμβριο του 2019**.

Ο νέος ιός είναι ηπιότερος από τους προηγούμενους δύο κορωνοϊούς, προκαλεί ήπια και συχνά (στο 1/4 των προσβληθέντων) καθόλου συμπτώματα, παρ' όλα αυτά έχει προκαλέσει πολλαπλάσια θύματα σε όλο τον κόσμο σε σχέση με τους προηγούμενους κορωνοϊούς. Σε αντίθεση με τον SARS, που μεταδιδόταν μόνο όταν ασθενείς παρουσίαζαν πνευμονία και ήταν πια στο νοσοκομείο, και τον MERS, που δεν μεταδίδεται ευχερώς μεταξύ ανθρώπων, ο SARS-CoV-2 μεταδίδεται και από τους ήπια νοσούντες, ακόμα και από τους ασυμπτωματικούς ανθρώπους. Εκτιμάται ότι το 40% της μετάδοσης του ιού γίνεται από ασυμπτωματικούς φορείς.

Αυτό είναι το βασικό χαρακτηριστικό που τον κατέστησε ικανό να μας προσβάλει καθολικά και ανεξέλεγκτα. Δεν μπορούμε να γνωρίζουμε ποιος φέρει τον ιό και συνεπώς δεν μπορούμε να προφυλαχθούμε. Ο COVID-19 αποτελεί ιογενή λοίμωξη που προσβάλλει κυρίως τους πνεύμονες. Ηλικιωμένοι και άτομα με προϋπάρχοντα νοσήματα είναι πιθανότερο να νοσήσουν βαριά με COVID-19. Η λοίμωξη COVID-19 μπορεί να προκαλέσει βλάβη στους πνεύμονες, την καρδιά ή τον εγκέφαλο. Τα μακροπρόθεσμα συμπτώματα ενδέχεται να περιλαμβάνουν το αίσθημα κόπωσης, την αναπνευστική δυσχέρεια, την αδυναμία συγκέντρωσης, τους μυϊκούς πόνους και άλλα συμπτώματα.

Το βασικό ερώτημα όλων είναι πότε θα τελειώσει η πανδημία.

Η μετάδοση του ιού θα παύσει όταν ποσοστό άνω του 60-70% του πληθυσμού έχει ανοσία, έχει δηλαδή αναπτύξει ειδικά αντισώματα έναντι του ιού SARS-CoV-2. Η ανοσία επιτυγχάνεται με δύο τρόπους: είτε με φυσικό τρόπο, δηλαδή μόλυνση με τον ιό, είτε με εμβολιασμό. Η επίτευξη της φυσικής ανοσίας έχει κόστος σε ανθρώπινες ζωές: ένα 15% των ανθρώπων που θα νοσήσουν θα χρειαστούν νοσηλεία, 5% σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και 1-2% των νοσούντων θα πεθάνουν. Αν επιπλέον κορεστούν τα συστήματα υγείας, η θνητότητα αυξάνεται σημαντικά (μέχρι και 10%), καθώς οι ασθενείς που έχουν ανάγκη θεραπείας και υποστήριξης για να επιβιώσουν μένουν αβοήθητοι. Δεν μπορούμε να επιτρέψουμε την επίτευξη ανοσίας αγέλης με φυσικό τρόπο, καθώς οι απώλειες σε ανθρώπινες ζωές θα είναι μεγάλες.

Ο εμβολιασμός κατά του COVID-19 είναι ένα σημαντικό εργαλείο για να σταματήσει η πανδημία και η διάθεση των πρώτων εμβολίων αυξάνεται (Pfizer, Moderna, AstraZeneca / Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, Sputnik V, Sinopharm...).

Τι είναι ο εμβολιασμός;

Ο εμβολιασμός (ή ανοσοποίηση) είναι η χορήγηση ενός εμβολίου που περιέχει συστατικά ενός λοιμογόνου οργανισμού. Αυτά τα συστατικά διεγείρουν το ανοσοποιητικό σύστημα για να παράξει αντισώματα ή T- λεμφοκύτταρα, τα οποία θα παρέχουν προστασία από λοιμώξεις που θα προκύψουν έπειτα από μόλυνση από αυτόν τον οργανισμό (επίκτητη ανοσία).

Ο εμβολιασμός ήταν πάντα μέρος των δραστηριοτήτων πρόληψης σοβαρών λοιμώξεων όχι μόνο για τον γενικό πληθυσμό αλλά και για τους ασθενείς με ΠΑΑ. Ο εμβολιασμός προστατεύει τους ανθρώπους από ασθένειες που μπορεί να είναι σοβαρές και απειλητικές για τη ζωή, και οι οποίες μπορούν να προληφθούν. Επίσης, όταν εμβολιάζεται ένα μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού, ο εμβολιασμός βοηθά στην πρόληψη της εύκολης εξάπλωσης μολυσματικών ασθενειών ("ανοσία της αγέλης").

Παρενέργειες και Κίνδυνοι του εμβολίου:

Περίπου ένα στα 10 άτομα που εμβολιάζονται παρουσιάζουν παρενέργειες- οι περισσότερες είναι ήπιες έως μέτριες, και συνήθως κρατούν μία έως τρεις ημέρες. Οι παρενέργειες συνήθως σημαίνουν ότι το εμβόλιο δραστηριοποιείται για να ενεργοποιήσει το ανοσοποιητικό μας σύστημα. Οι συνήθεις παρενέργειες περιλαμβάνουν: ερυθρότητα, πόνο, κνησμό ή οίδημα στο σημείο του εμβολιασμού, πυρετό, πονοκέφαλο, αίσθημα κόπωσης, μυϊκούς πόνους, πόνους στις αρθρώσεις, ρίγη, ναυτία ή εμέτους. Οι σοβαρές αλλεργικές αντιδράσεις (αναφυλαξία) είναι σπάνιες. Οι αλλεργικές αντιδράσεις μπορούν να αντιμετωπιστούν και συνήθως είναι προσωρινές.

Θρομβοεμβολικό επεισόδιο: Η πιθανή αυτή παρενέργεια έχει συνδεθεί με το εμβόλιο της AstraZeneca και έχει προκαλέσει διεθνή ανησυχία, σύγχυση και αρκετή καθυστέρηση των εμ-

βολιασμών. Για λόγους πρόληψης και ασφάλειας, οι διεθνείς οργανισμοί ανακοίνωσαν ότι υπάρχει μια υποψία πιθανής συσχέτισης των θρομβώσεων με το εμβόλιο, χωρίς να μπορεί να τεκμηριωθεί με σαφήνεια ο μηχανισμός. Όλοι οι διεθνείς εποπτικοί ιατρικοί οργανισμοί τονίζουν ότι τα οφέλη από το εμβόλιο της AstraZeneca είναι πολλαπλάσια σε σχέση με τον κίνδυνο των παρενεργειών και συνιστούν τη συνέχιση του εμβολιασμού.

Πρέπει τελικά να μάθουμε να ζούμε με τον Covid-19, καθώς όλη η επιστημονική κοινότητα συμφωνεί ότι ήρθε για να μείνει όπως όλοι οι κορωνοϊοί, αλλά μας βεβαιώνει ότι κάθε εμβόλιο θα γίνεται καλύτερο, αποτελεσματικότερο, και σίγουρα πιο ακίνδυνο για την ανθρωπότητα, όπως άλλωστε και όλα τα εμβόλια που υπάρχουν μέχρι σήμερα.

Η ποδολογία σήμερα

"Έχε τα πόδια σου ζεστά την κεφαλή σου κρύα, το στομάχι σου ελαφρύ, γιατρού δεν έχεις χρεία!".

Ποιό τμήμα του σώματος άραγε μπορεί να χαρακτηριστεί ως "ακούραστος εργάτης για μια ζωή"; Μα φυσικά τα άκρα μας και κυρίως τα κάτω άκρα, δηλαδή τα πόδια μας και αφορούν ανθρώπους κάθε ηλικίας.

Η ποδολογία μπήκε στη ζωή μας από πολύ παλιά, όπως είχαμε αναφέρει στο προηγούμενο άρθρο μας. Γνωρίζουμε όμως όλοι σε τί αναφέρεται;

Είναι η επιστήμη υγείας η οποία ασχολείται αποκλειστικά με τις παθήσεις των άκρων. Ο ποδολόγος ανήκει στα παραϊατρικά επαγγέλματα και επικουρεί δερματολόγους, διαβητολόγους και συνεργάζεται στενά με όμοια επαγγέλματα. Ασχολείται με τη φροντίδα - περιποίηση των άκρων και βελτιώνει τις παθολογικές αλλαγές τους, οι οποίες χρήζουν ιατρικής βοήθειας. Έτσι λειτουργεί ως σύνδεσμος μεταξύ ασθενούς και γιατρού. Εκτός από τα προληπτικά και θεραπευτικά μέτρα, ο ποδολόγος είναι καταρτισμένος και υπεύθυνος για μια σειρά από εξειδικευμένες μεθόδους αντιμετώπισης των παθήσεων των άκρων.

Μερικές από αυτές αναφέρονται επιγραμματικά παρακάτω:

- Προβλήματα υπερκερατώσεων/τύλων/κάλων.
- Δερματικές παθήσεις
- Προβλήματα ονύχων
- Διαβητικό πόδι κ.ά.

Ο ποδολόγος, όπως και κάθε επαγγελματίας οποιουδήποτε κλάδου, εκτός από παθήσεις έχει να αντιμετωπίσει και πολλές προκλήσεις. Η σημαντικότερη όλων είναι η υγιεινή στον χώρο εργασίας, δηλαδή η σωστή και αποτελεσματική απολύμανση και αποστείρωση τόσο των εργαλείων όσο και του ίδιου του χώρου. Είναι το Α και το Ω στο επάγγελμά μας και ειδικά την εποχή που διανύουμε!

Για αυτόν τον λόγο θα πρέπει να είμαστε όλοι μας σωστοί και τυπικοί και να τηρούμε κατά γράμμα το πρωτόκολλό μας!

Για οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με το παραπάνω άρθρο, μπορείτε να απευθυνθείτε στην ποδολόγο κ. Παϊδα Κωνσταντίνα. Τηλέφωνα επικοινωνίας: 2103252328 - 6939371020.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ ή ΣΤΕΙΛΑΜΕ

Ευχαριστήρια κάρτα που λάβαμε από τον Δήμαρχο Αθηναίων Κώστα Μπακογιάννη για το ημερολόγιο που του στείλαμε.

Κώστας Μπακογιάννης
ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Αγαπημένε μου Ανδρέα,
Ευχαριστώ βαθύτατα για τις ευχές
κι για το ημερολόγιο που μου έστειλες.
Εύχομαι να είστε όλοι καλά κι να είδατε να
μεταφέρεις τις ευχές μου κι την αγάπη μου
σε όλα τα μέλη του συλλόγου.
Χρόνια Πολλά κι Καλή Χρονιά
σε Χρόνια κι Αισιοδοσία.

Κώστας

Δημαρχικό Μέγαρο | Αθηνάς 63, 10552, Αθήνα, Τ. 2103310861, 2103310862 | mayor@cityofathens.gr | cityofathens.gr

ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ

Στις οκτώ αίθουσες του Μουσείου ζωντανεύει η παράδοση και απεικονίζεται η ζωή των κατοίκων του Ευρυτανικού χωριού από παλιά, με ενθυμήματα - αντικείμενα που είχαν την καλοσύνη να προσφέρουν Μεγαλοχωρίτες και φίλοι του χωριού. Σκοπός της ίδρυσής του είναι η διάσωση, η μελέτη, η έρευνα και η προβολή του ευρυτανικού χώρου. Αξίζει να το επισκεφθεί όποιος βρεθεί στο Καρπενήσι.

ΗΜΕΡΕΣ - ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Παρασκευή - Σάββατο - Κυριακή και αργίες

10.30 - 14.30 από 1/10 έως 31/5

10.30 - 14.30 και 18.30 - 20.30 από 1/6 έως 30/9

Τηλέφωνα επικοινωνίας: 22370 41502 ή 6948 295141.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Ευχαριστούμε θερμά όλους τους ευγενικούς δωρητές και χορηγούς μας.

Η υποστήριξη τους όλα αυτά τα χρόνια μας οπλίζει με δύναμη και πείσμα για τη συνέχιση του δύσκολου έργου μας. Τα έσοδα του Συνδέσμου προέρχονται κυρίως από συνδρομές, δωρεές εις μνήμην, χορηγίες και έσοδα από διάφορες εκδηλώσεις κοινωνικού και πολιτιστικού περιεχομένου. Ακόμα και η πιο μικρή χρηματική δωρεά είναι σημαντική για να εξασφαλίσουμε τη συνεχή μας δράση.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Κοντομέρκος Δημήτρης	1.000,00 ευρώ
Liarris Bill, Panagiotis, Kostas & Theodosios στη Μνήμη του αδελφού τους Δημήτρη (Τάκη)	700,00 ευρώ
Καρυοφύλλης Ελευθέριος στη Μνήμη του αδελφού του Δημήτρη Ι. Καρυοφύλλη	500,00 ευρώ
Καρυοφύλλη Λουκία & Γιάννης στη Μνήμη του συζύγου & πατέρα Δημήτρη Ι. Καρυοφύλλη	500,00 ευρώ
Σκούρα Μαρία στη Μνήμη της Θείας της Σταυρούλας Αραπογιάννη	100,00 ευρώ
Βασιλόγλου Σπύρος	60,00 ευρώ
Παλιούρας Ιωάννης & Λαμπρινή στη Μνήμη της Κων/νας Παΐδα	50,00 ευρώ
Πατακιάς Κων/νος	50,00 ευρώ
Βονόρτας Κων/νος	32,00 ευρώ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Πριτσιόλας Γ. Ευάγγελος	150,00 ευρώ
Κατσιγιάννη - Βρετακάκου Βασιλική	32,00 ευρώ

ΓΙΑ ΤΗ ΦΜΧ

Μπακατσιάς Κων/νος	100,00 ευρώ
Ζηνέλης Θεόδωρος (185-186)	90,00 ευρώ
Ζηνέλης Κων/νος (185-186)	40,00 ευρώ
Γιαννακόπουλος Γιώργος (185-186)	40,00 ευρώ
Μαντζιούτας Κων/νος (185-186)	40,00 ευρώ
Ντουφεκιάς Ευθύμιος (185-186)	40,00 ευρώ
Λύρας Χρήστος (185-186)	40,00 ευρώ
Αθ. & Κων. Νικόπουλος ΟΕ (185-186)	40,00 ευρώ
Ζηνέλης Σπυρίδων (185-186)	40,00 ευρώ
Βαστάκη Ευαγγελία (185-186)	30,00 ευρώ
Μόκκας Παναγιώτης (185-186)	30,00 ευρώ
Καλύβας Μιχάλης & Διονύσης (185-186)	25,00 ευρώ
Νασιοπούλου Βασιλική (185-186)	25,00 ευρώ

Τουλούπας Αθανάσιος (185-186)	20,00 ευρώ
Βασιλόγλου Σπυρίδων (185-186)	20,00 ευρώ
Παΐδα Κων/να (185-186)	20,00 ευρώ
Καλαντζής Φώτης (185-186)	20,00 ευρώ
Βονόρτας Γιάννης (185-186)	20,00 ευρώ
Κουτσολουκάς Ευάγγελος (185-186)	20,00 ευρώ
Κωστοπούλου Ιωάννα (185-186)	10,00 ευρώ
Τριανταφύλλη Κική (185-186)	10,00 ευρώ
Αζακάς Κων/νος (185-186)	10,00 ευρώ
Μπακατσιάς Αθανάσιος (185-186)	10,00 ευρώ
Λαμπαδάρη Λίτσα (185-186)	10,00 ευρώ
Νταής Δημήτριος (185-186)	10,00 ευρώ
Πανάρας Αθανάσιος (185-186)	10,00 ευρώ
Τοινιάς Κων/νος (185-186)	10,00 ευρώ
Καρβέλης Αθανάσιος (185-186)	10,00 ευρώ
Καρβέλης Αλέκος (185-186)	10,00 ευρώ
Πρασσάς Γεώργιος (185-186)	10,00 ευρώ
Κλείδης Στυλιανός (185-186)	10,00 ευρώ
Γαβρίλης Νικόλαος (185-186)	10,00 ευρώ
Παΐδας Ανδρέας (185-186)	10,00 ευρώ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ

Σταυράκη Μαρίκα στη Μνήμη του συζύγου της Στέφανου	300,00 ευρώ
Χονδρού Ουρανία	50,00 ευρώ
Κοντοθανάση - Διαμαντοπούλου Γεωργία στη Μνήμη των Σταύρου & Νικ. Διαμαντόπουλου	50,00 ευρώ

ΝΕΑ ΜΕΛΗ

– Πριτσιόλα Κατερίνα	– Μπακατσιάς Θωμάς
– Γαβρίλης Θεόδωρος	– Κουτρούμπα Μαριαλένα
– Γαβρίλης Ιωάννης	– Παΐδα Μαρινέλα
– Τάσιος Διονύσης	– Μπαζιώνη Δήμητρα

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

- Η Γωγώ Παλιούρα του Ιωάννη και της Λαμπρινής και ο Θεόδωρος Λάζογλου, βάπτισαν την κόρη τους και της έδωσαν το όνομα Άννα-Μαρία.

**Για τις παραπάνω ευγενικές προσφορές αγάπης
ο Σύνδεσμος εκφράζει
σε όλους τις ευχαριστίες του.**

ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΠΕΝΘΗ

«Μακάριοι οι νεκροί οι εν Κυρίω αποθνήσκοντες»

(Αποκ. 14,13)

Γεώργιος Γιαταγάνας & Αγγελική Καραπιπέρη

Η αγαπημένη μας μητέρα Αγγελική Καραπιπέρη (1925-2019) και ο αδελφός της και θεός μας, Γεώργιος Γιαταγάνας (1930-2020), μας άφησαν πρόσφατα, και οι δυο τους από βαθιά γεράματα, παραμένοντας "υγιείς" ως το τέλος.

Γεννημένοι και οι δυο τους στο Μεγάλο Χωριό, μετακόμισαν νωρίς στη Θεσσαλονίκη, όπου ο πατέρας τους, Δημήτριος Γιαταγάνας (1899-1983), διαχειριζόταν για πολλά χρόνια το περίπτερο μπροστά στο Lycee (στην οδό Ευζώνων). Η μητέρα τους είχε πεθάνει ενώ

επισκεπτόταν το Χωριό το 1974.

Η Αγγελική παντρεύτηκε το 1952 τον πυροσβέστη Δημήτριο Καραπιπέρη (1915-1984) και έκανε δυο παιδιά, τον Λεωνίδα και τον Θεόδωρο, οι οποίοι μετά από σπουδές και περιπλάνηση ανά τον κόσμο, ζουν εδώ και μερικές δεκαετίες, μαζί με τις συζύγους και - λιγότερο πλέον - τα παιδιά τους, στο Βέλγιο. Η Αγγελική υπήρξε άψογη και ικανή σύζυγος και μητέρα, αεικίνητη και οργανωτική, υπερήφανη και αξιοπρεπής, προσέφερε ακούραστα υλική και ψυχολογική υποστήριξη σε όποιον χρειαζόταν τη βοήθειά της. Αξιαγάπητη και κοινωνική, εκτιμήθηκε από τις φίλες και τις γειτόνισσές της για τη γενναιοδωρία της και την ευχάριστη ατμόσφαιρα που δημιουργούσε γύρω της.

Ο Γεώργιος σπούδασε Νομική στη Θεσσαλονίκη και άσκησε δικηγορία σχεδόν έως τα 80 του. Ικανός περιπατητής, διέσχισε έως πρόσφατα τη Θεσσαλονίκη για να πάει με τα πόδια από το σπίτι του κοντά στο Ιπποκράτειο έως το γραφείο του στο κέντρο. Παντρεύτηκε το 1966 τη Βασιλική (το γένος Δεσγερά, 1946-2002) και απέκτησε δύο κόρες, τη Θεοδώρα και τη Μαρία, οι οποίες σπούδασαν, ζουν και εργάζονται στη Θεσσαλονίκη. Ευφυής, προσηνής, ευχάριστος, με χιούμορ και κατά γενική ομολογία γοητευτικός, ο Γεώργιος είχε πολλούς φίλους και έζησε τα τελευταία χρόνια της ζωής του πάντοτε σε εγρήγορση και ενημερωμένος για όλα, όπως τον είχαμε γνωρίσει από παιδιά.

Και οι δυο τους αφήνουν με τον θάνατό τους ένα μεγάλο κενό στη ζωή μας, αλλά και πολλές τρυφερές και ζωογόνες αναμνήσεις. Θα αναπολούμε πάντοτε τα όμορφα και ευγενικά χαμόγελα που φώτιζαν τα πρόσωπά τους. Ας είναι ελαφρύ το χόμα που τους σκεπάζει.

Λεωνίδας και Θεόδωρος Καραπιπέρης

Δημήτριος Λιάπης 8/4/1937 - 3/8/2020

Έφυγε από την ζωή στις 3 Αυγούστου 2020 ο πολυαγαπημένος μας πατέρας Δημήτριος Λιάπης, ο γνωστός σε όλους ο Τάκης ο Λιάπης. Ο Τάκης που αγαπούσε όσο τίποτα τη ζωή, την οποία όσες δυσκολίες και να του έφερε στο διάβα του, την αντιμετώπιζε χωρίς ίχνος μιζέριας και πάντα με θετική διάθεση.

Αξιώθηκε και χάρηκε 4 παιδιά, 8 εγγόνια, 4 δισέγγονα και ζούσε στο Μεγάλο Χωριό με την αγαπημένη του σύζυγο Φωτεινή (το γένος Ελευθερίου).

Γεννήθηκε στο Μεγάλο Χωριό και ήταν το πρώτο παιδί μιας πολύτεκνης αγαπημένης οικογένειας. Έζησε και δούλεψε σε Ελλάδα και εξωτερικό και επέστρεψε σχετικά νωρίς στο χωριό του που λάτρευε και ήθελε τα παιδιά του να το αγαπήσουν το ίδιο. Αντιμετώπιζε χρόνια προβλήματα με την καρδιά του αλλά πάντα έβγαине νικητής σε όσες μάχες χρειάστηκε να δώσει. Παρόλα αυτά, τους τελευταίους μήνες της ζωής του η κατάσταση της υγείας του επιδεινώθηκε, χωρίς ποτέ όμως να παραιτηθεί ώσπου έφτασε η στιγμή να δηλώσει στην κόρη του Νότα, κι ενώ είχε κάνει εισαγωγή στο νοσοκομείο, ότι θα "έφευγε" και ότι αγάπησε πολύ τον κόσμο και τη ζωή. "Ήθελα να σας το πω..." δήλωσε λίγο πριν φύγει οριστικά για το μεγάλο ταξίδι.

Υπήρξε ένας υπέροχος σύζυγος, πατέρας, παππούς, αδερφός, γιος, θεός, φίλος, χωριανός, Χριστιανός, ΑΝΘΡΩΠΟΣ.

Πιστεύουμε ότι όλοι θα έχουν κάτι να θυμούνται από εσένα και εμείς, η οικογένεια σου, τα ΠΑΝΤΑ σου και κυρίως όσα μας δίδαξες με την πορεία και τον τρόπο που έζησες.

**Θα σε αγαπάμε και θα σε θυμόμαστε για πάντα
ΑΙΩΝΙΑ Η ΜΝΗΜΗ ΣΟΥ
Η οικογένειά σου**

Στέφανος Σταυράκης

Στις 9 Ιουνίου του 2020 απεβίωσε ο αγαπητός μας σύζυγος, πατέρας και παππούς, Στέφανος Σταυράκης, στη Μελβούρνη Αυστραλίας. Γεννημένος στο Μεγάλο Χωριό το 1936, από νέο παιδί δούλεψε στην Αθήνα και το 1962 μετανάστευσε στην Αυστραλία με τη γυναίκα του Μαρίκα, όπου απέκτησαν τέσσερις κόρες, την Αθηνά, την Κωνσταντίνα, την Άννα και την Παναγιώτα, και τέσσερα εγγόνια.

Νοσταλγούσε πάντα το χωριό του, και πολλές φορές το επισκέφθηκε, μέχρι που για λόγους υγείας δεν κατάφερε το ταξίδι, άλλα ήταν πάντα στην καρδιά του και ο νους του πάντα εκεί.

**Θα τον θυμόμαστε πάντα με αγάπη
Η σύζυγος, τα παιδιά και τα εγγόνια του**

Δημήτριος Ι. Καρυοφύλλης (1926-2021)

Μέσα στην αγάπη, τη στοργή και τη συνεχή φροντίδα της αγαπημένης του γυναίκας Λουκίας, έφυγε από τη ζωή, πλήρης ημερών, ο Τάκης Καρυοφύλλης από το Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας.

Γόνος της ιστορικής οικογένειας των Καρυοφύλλιδων με συμμετοχή στην Επανάσταση του 1821, ο Τάκης, γιος του αείμνηστου δασκάλου Ιωάννη Καρυοφύλλη, ορφάνεψε από πατέρα στα δέκα πέντε του. Ως γνωστόν, μετά την ιστορική μάχη του Μικρού Χωριού (18-12-1942), οι Ιταλοί φασίστες, ως αντίποινα, εκτός από την πυρπόληση του Μικρού και του Μεγάλου Χωριού, συνέλαβαν και δεκάδες ομήρους. Τελικά επέλεξαν δεκατρείς προς εκτέλεση, μεταξύ των οποίων και ο δάσκαλος Ι. Καρυοφύλλης. Γενναίος και απότητος όπως ήταν, πριν προλάβουν οι Ιταλοί να τους θερίσουν με τα πολυβόλα τους, ο δάσκαλος Καρυοφύλλης ύψωσε το χέρι του φωνάζοντας: "Ζήτω η αιωνία Ελλάς!" Ήταν 24 Δεκεμβρίου, παραμονή Χριστουγέννων του 1942.

Ορφανός από πατέρα πλέον ο Τάκης, μαζί με τον μεγαλύτερο αδελφό του Πάνο, έταξε τον εαυτό του στην προστασία της μητέρας και των τριών μικρότερων αδελφών του. Η οικογένεια μετανάστευσε στην Αθήνα, όπου έτυχε απλόχερης φιλοξενίας από αγαπημένους συγγενείς. Ο Τάκης, έχοντας ολοκληρώσει τις γυμνασιακές του σπουδές, ξεκίνησε να εργάζεται στο τότε Υπουργείο Συγκοινωνιών, έως ότου αποφάσισε να κάνει δική του δουλειά.

Έτσι η δεκαετία του '50 τον βρίσκει με δική του επιχείρηση, ενός σοβαρού βιβλιο-χαρτοπωλείου στο κέντρο της Αθήνας, Χάρη στην επαγγελματική του ακεραιότητα, συνέπεια και επάρκεια, ενέπνεε εμπιστοσύνη στην αγορά, την οποία κατέκτησε γρήγορα συμμετέχοντας με επιτυχία σε διαγωνισμούς, προμήθειας ποικίλης γραφικής ύλης σε επιχειρήσεις του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα κ.ά. Γρήγορα, με την έμπρακτη ενθάρρυνση και του αδελφού του Λευτέρη, επεξέτεινε την επιχειρηματική του δράση σε μια τυπογραφική επιχείρηση, όπου απασχολούσε ικανό αριθμό υπαλλήλων.

Όπως θα θυμούνται πολλοί εκπρόσωποι ευρυτανικών συλλόγων, εύρισκαν τον Τάκη Καρυοφύλλη πάντοτε γενναιόδωρο και πρόθυμο να ενισχύσει το έργο τους και να συμβάλει στην επιτυχία διαφόρων πατριωτικών εκδηλώσεων. Αλλά δεν έμενε μόνο εκεί, στήριζε φίλους και συγχωριανούς ποικιλότητα, όπως τον Τάκη Τουλούπα στην αντιστασιακή του δράση, προμηθευόντάς τον με όλη την αναγκαία γραφική ύλη και όχι μόνο.

Όπως ήταν φυσικό, ποτέ δεν ξέχασε το χρέος στη μνήμη του αείμνηστου πατέρα του. Μαζί με τα αδέρφια του συνέβαλε γενναιόδωρα στην πρωτοβουλία του Κοινοτικού Συμβουλίου Μεγάλου Χωριού, τόσο για το Μνημείο της Αντίστασης μπροστά στην εκκλησία του Αγ. Γερασίμου, όσο και για την προτομή του δασκάλου πατέρα του μπροστά στο Δημοτικό σχολείο. Όμοια συνέβαλε στην κατασκευή του μνημείου της Αντίστασης στο Μικρό Χωριό, στον τόπο θυσίας των εθνομαρτύρων, καθώς και της προτομής του θείου τους δασκάλου Γεωργίου Παπαδή, στον σχολικό κήπο του Μικρού Χωριού, σε συνεργασία με την Αδελφότητα Μικροχωριτών.

Ασβεστη βέβαια υπήρξε η μνήμη του αείμνηστου πατέρα του, την οποία θέλησε να διατηρήσει ζωντανή και στις επερχόμενες γενιές. Στο κτήμα του στο Πόρτο Ράφτη, με αμφιθεατρι-

κή θέα προς το λιμάνι, σε μια απόκρυφη και σπηλαιώδη εκ του φυσικού θέση, έχει κατασκευάσει, με ξεχωριστό μεράκι, έναν μουσειακό χώρο με αγαπημένα αντικείμενα, ενθυμήματα κ.ά., στον οποίο περίοπτη θέση κατέχουν το ρολοϊ, το κομπολόϊ, φωτογραφίες και κυρίως το τελευταίο γράμμα του αείμνηστου πατέρα του λίγο πριν από την εκτέλεσή του.

Ο Τάκης Καρυοφύλλης ευτύχησε να δημιουργήσει μια ωραία οικογένεια με τη γυναίκα του Λουκία (Οδοντίατρο), τον γιό του Γιάννη και τη γυναίκα του Χαρά και αξιώθηκε να καμαρώσει τον αγαπημένο του εγγονό Δημητράκη. Έσβησε ήσυχα, στο σπίτι του, μέσα στη ζεστή αγκαλιά της αγαπημένης του οικογένειας. Η κηδεία του έγινε στις 20 Μαρτίου 2021.

Ο Τάκης Καρυοφύλλης θα μείνει για πάντα ζωντανός στη μνήμη μας.

Μένιος Κουτσούκης

Βασιλική Ν. Αναστασοπούλου

Στις 9 Νοεμβρίου 2020 έφυγε από κοντά μας η αγαπημένη μας σύζυγος, μητέρα και γιαγιά, Βασιλική Ν. Αναστασοπούλου, σε ηλικία 94 ετών. Ήταν κόρη του Θανάση και της Αλεξάνδρας Καρίπη. Ορφάνεψε σε μικρή ηλικία και πέρασε δύσκολα παιδικά χρόνια. Παντρεύτηκε το 1960 και μέσα στα επόμενα δέκα χρόνια έγινε μάνα τεσσάρων κοριτσιών. Υπήρξε μια τυπική Ελληνίδα μάνα, παλαιάς κοπής. Η ζωή της όλη ήταν ο άντρας της και τα παιδιά της. Ήταν πιστή, ταπεινή, αφοσιωμένη, υπομονετική, εργατική και είχε πάντα έναν καλό λόγο για όλους.

Το 1973, με τον σύζυγό της Νίκο, αποφάσισαν να φύγουν από το Μεγάλο Χωριό για την Αθήνα, ώστε να έχουν τα παιδιά τους ένα καλύτερο μέλλον. Δούλεψε για να βοηθήσει την οικογένειά της και έτυχε της εκτίμησης των συναδέλφων και των εργοδοτών της. Πάντρεψε τα κορίτσια της και απέκτησε έξι εγγόνια κι ένα δισέγγονο.

Ήταν σύζυγος, μάνα και γιαγιά "Μάλαμα" κι έτσι συνήθιζε να αποκαλεί τα παιδιά και τα εγγόνια της!

Καλό ταξίδι Μάλαμα μ' !

Ο σύζυγος, τα παιδιά και τα εγγόνια σου

Σταυρούλα Αραπογιάννη

Στις 18 Οκτωβρίου του 2020 έφυγε από κοντά μας η αγαπημένη μου θεία Σταυρούλα Αραπογιάννη. Γεννήθηκε στο Μεγάλο Χωριό από τη Μαρία και τον Ζαχαρία Σκαρπή. Μεγάλωσε σε δύσκολα χρόνια φτώχειας μαζί με τα άλλα τέσσερα αδέρφια της.

Στα δεκαέξι της ήρθε στην Αθήνα για να μάθει την τέχνη της μοδίστρας. Επέστρεψε ξανά στο χωριό, όπου εργαζόταν μοδίστρα και μάθαινε και σε άλλα κορίτσια του χωριού την τέχνη της.

Άξια, έξυπνη, εργατική, όμορφη με πολύ αγάπη, γνώρισε και παντρεύτηκε τον Νίκο Αραπογιάννη, πολυαγαπημένο μας θείο. Έζησε δουλεύοντας σκληρά όχι μόνο για την οικογένειά της αλλά στηρίζοντας και αγαπώντας όλους μας.

Θα σε θυμόμαστε πάντα με αγάπη στο πλευρό μας όπως μας έμαθες "η αγάπη θέλει θυσία", έλεγες !!!

**Με αγάπη
Η ανιψιά σου Μαρία**

Σκλαβούνος Χαράλαμπος

Στις 9 Μαρτίου του 2021 έφυγε από κοντά μας ο αγαπημένος μας σύζυγος, πατέρας και παππούς Χαράλαμπος Σκλαβούνος. Έφυγε το βράδυ ξαφνικά από ανακοπή καρδιάς. Κηδεύτηκε στο Μεγάλο Χωριό που ήταν η επιθυμία του. Πολύ μικρός έφυγε από το χωριό για την Αθήνα μαζί με τα αδέρφια του και τη μητέρα τους. Τα πρώτα χρόνια στην Αθήνα δούλευε ο αδερφός του Νίκος και φρόντιζε όλη την οικογένεια. Αφού τελείωσε την Εμπορική Νυχτερινή Σχολή, ασχολήθηκε με το εμπόριο ενδυμάτων και τη διακόσμηση καταστημάτων. Παντρεύτηκε και απέκτησε δυο παιδιά και τέσσερα εγγόνια. Κύριος αξιοπρεπής και αρχοντικός, έδινε αγάπη και συγχώρεση. Μας λείπει η ζεστασιά του!!! Ας είναι ελαφρύ το χόμα που σε σκεπάζει τώρα. Αιώνια η μνήμη σου στις καρδιές μας και στη σκέψη μας...

Η οικογένειά σου

Αγαπημένε μου, γλυκέ μου πατέρα, δεν μπορώ να πιστέψω ότι έφυγες από κοντά μου. Νιώθω ότι ήθελα να κάνω τόσα πολλά μαζί σου και δεν πρόλαβα. Μου λείπεις τόσο πολύ!!! Ελπίζω να με βλέπεις από εκεί ψηλά και να έρχεσαι στα όνειρά μου...

Γεώργιος Σκλαβούνος του Χαράλαμπος

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ. Η ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΗ ΜΙΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΗ ΣΕΛΙΔΑ

**Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών
«Η Αγία Παρασκευή» και «Η Φωνή του Μεγάλου Χωριού»,
εκφράζουν τα βαθύτατα συλλυπητήριά τους
προς τους οικείους των εκλιπόντων συγχωριανών μας
και εύχονται την εξ ύψους παρηγορίαν.**

ΙΩΑΝΝΑ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΛΩΛΟΥ**ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ***Πτυχιούχος Πανεπιστημίου Αθηνών*

Δέχεται με ραντεβού

ΔΟΪΡΑΝΗΣ 5, 15562 ΧΟΛΑΡΓΟΣ
ΤΗΛ.: 210-6543790 & 6527437**Ανδρέας Α. Παΐδας**
ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ: ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 6**
(1ος όροφος, Γραφ. 27), πλ.στ. ΚΑΛΥΘΜΩΝΟΣ
ΤΗΛ.: 210 32 35 088**ΤΗΛ. ΟΙΚΙΑΣ: 210 70 17 129**
ΚΙΝ.: 6972 407 569
E-MAIL: andreaspaídas@gmail.com**ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ****«Ο Γιώργος»***Ποιότητα, Οικονομία,
Εξυπηρέτηση σε όλη την
Ελλάδα και στο Εξωτερικό***ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ
ΣΤΟΛΙΣΜΟΙ
ΣΤΕΦΑΝΙΑ****ΠΡΑΣΣΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ****Αθ. Καρπενησιώτη 9 - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ****☎ 2237023025 - 6986658080 - 6977805669****ΛΥΚΟΠΛΑΣΤΕΙΟ****Κωνσταντίνος Αζακάς****Καρπενήσι**
1ο χλμ. εθνικής οδού
Καρπενησιού - Λαμίας**www.glikoplastio.gr****τηλ. 22370 89111****Κλειδής**

σχέση εμπιστοσύνης...

ΚΛΕΙΔΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ**Α. Καρπενησιώτη 12**
36100 ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ
Τηλ.: 22370 89000 • Fax: 22370 89002
e-mail: stelios@kleidis.gr**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ & ΤΥΡΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ**
παραγωγής μας**• ΕΠΑΡΧ. ΟΔΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ - ΠΡΟΥΣΣΟΥ**
ΓΥΡΟΣ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΤΗΛ. 22370 41222, 6980 920223**• ΔΘ. ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΩΤΗ 25**
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ
ΤΗΛ. 22370 23100, 6944 532365**ΚΑΡΒΕΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ • ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ 360 75 ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ,**
τηλ.: 6978773969 - 22370 41339 www.karvelis.com.gr facebook: TO ΡΑΚΟΜΕΛΟ**acanto****Γυναικεία ενδύματα**
Λαμπαδάρη Λίτσα**Αθ. Καρπενησιώτη 9**
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ**Τηλ.: 6977 848966**

Μπακατσιάς Αθανάσιος

- ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
- ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΚΕΥΩΝ
- ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ

Χ. Τρικούπη 41 - Καρπενήσι
Τηλ.: 22370 24271, 41414

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΝΤΑΗΣ
Λουκάνικα παραγωγής μας
Αθ. Καρπεννησιώτη 9 - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ
Τηλ.: 22370 21291 - 22370 80141 (οικία) - 6977085980

ΚΑΦΕΝΕΙΟ
ΚΥΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ 360 75 ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ, τηλ. 22370 41339 - 6973312138
www.karvelis.com.gr - facebook: ΤΟ ΓΑΛΑΚΤΟΜΠΟΥΡΕΚΟ ΤΟΥ ΚΑΡΒΕΛΗ

studio
MERSES

ΠΑΛΑΙΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ *****

ΑΓΟΡΙΤΣΑ
ΤΣΙΝΙΑ

Υπεύθ. Κρατήσεων

ΤΗΛ.
 22370 41444
 FAX
 22370 41111
 ΚΙΝΗΤΟ
 6974 114182

e-mail:
 merses@acn.gr
 www.merses.gr

Μεσοστράτι
ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ - ΤΑΒΕΡΝΑ

Τ: 22370 41118, F: 22370 41418, K: 6972 217596
http://www.mesostrati.com/e: ntora.panara@yahoo.gr

Ζήσε
την κάθε μέρα
σαν να είναι
η τελευταία!

ΙΣΤΟΡΙΚΟ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

*Ταξιδέψτε πίσω στο χρόνο, ανακαλύψτε την ιστορία
 και τις παραδόσεις του τόπου μας...*

Σ' ένα οικογενειακό ευχάριστο περιβάλλον,
σε μια απόμερη γωνιά κοντά στην πλατεία
(εκεί που ήταν κάποτε το Ταχυδρομείο).

Σ' ένα στέκι που λειτουργεί με έξοχο τρόπο
θα βρείτε:

σουβλάκι, κοτόπουλο, σουφλιμά
κι άλλους εκλεκτούς μεζέδες.

Ο Θανάσης κι η Βαγγελίτσα Βαστάκη
σας περιμένουν να σας περιποιηθούν.

ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ, ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΤΗΛ. 22370 41213

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΤΑΒΕΡΝΑ «ΤΟ ΠΕΤΑΛΟ»

Στο δρόμο για το ιστορικό Μοναστήρι
του Προυσού, δίπλα απ' την κρεμαστή
γέφυρα του ποταμού Καρπενησιώτη που
καμαρώνει αγέρωχα από τα χρόνια του
Αλή Πασά με θέα τ' αρχοντικά του
Μεγάλου Χωριού και στα πόδια της
ψηλόκορφης Καλιακούδας βρίσκεται ο
οικισμός Γαύρος.

Στο πανέμορφο αυτό τρίσρατο στήσαμε μια ξεχωριστή
παραδοσιακή γωνιά "ΤΟ ΠΕΤΑΛΟ".

Σας περιμένουμε για να σας προσφέρουμε τις σπιτικές

ρουμελιώτικες
λιχουδιές μας
μέσα σ' ένα
ζεστό και
φιλόξενο χώρο
που έχουμε
αναπαλαιώσει και διακοσμήσει με μεράκι και
σεβασμό στην παράδοση.

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΑΥΡΟΣ, ΜΕΓ. ΧΩΡΙΟ
ΤΗΛ.: 22370 41487
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΟΚΚΑΣ

ΚΟΥΤΣΟΛΟΥΚΑΣ

- ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
- ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ
- ΕΙΔΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ
- ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΟΙΚΙΑΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ ΤΗΛ.: 22370 - 24100

Το Παπαγύδι

Καλαντζής Φώτης

**ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ**
☎ 22370-41122

Μοιάζει με ένα απλό
μαγαζί μα στο
"Στέκι του Γιάννη"
θα βρείτε μόνο αυθεντικά
ευρυτανικά προϊόντα.
Οι μερακλήδες που φτάνουν
στην είσοδο του χωριού
πρέπει να περάσουν
οπωσδήποτε από το "Στέκι"
γιατί εκτός από τη θερμή
υποδοχή, ο Γιάννης φυλάει
πολλές εκπλήξεις για τους
απαιτητικούς

Γιάννης Φ. Βονόρτας
Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας
Τηλ. 22370-41192

**Η ειλικρίνεια και ο σεβασμός
είναι ακριβά δώρα,
μην τα περιμένεις από φθηνούς!!!**

το χωριάτικο

**ταβέρνα
ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΣ**

**ΝΕΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ**
ΤΗΛ:2237041257-FAX:2237041103
www.tohoriatiko.gr info@tohoriatiko.gr
f Το χωριάτικο Νασιόπουλος

> Ταμειακά συστήματα
 > Φορολογικοί μηχανισμοί
ΒΑΣΙΛΟΓΛΟΥ ΣΠΥΡΟΣ

Έδρα: Λ. Κηφισίας 71
 Αμπελόκηποι, Τ.Κ. 11523
Τηλ. 210 6910748
Κιν. 6957837221

Υποκ/μα: Εθνικής Αντιστάσεως 191
 Καισαριανή, Τ.Κ. 16122
Τηλ. 216 7003433
Κιν. 6942441421
www.mcrsystems.gr | e-mail: m.crsystems@yahoo.gr

Ταμειακά συστήματα > Φορολογικοί μηχανισμοί
 > Συστήματα Παραγγελιοληψίας > Εμπορικές Εφαρμογές IP
 > Τηλεφωνικά Κέντρα > Μηχανές Γραφείου > Ζυγιστικά Συστήματα
 > Ανιχνευτές - Καταμετρητές Χαρτονομισμάτων
 > Fax - Πολυμηχανήματα > Ετικετογράφοι > Scanners
 > Μελάνια - Τόνερ Εκτυπωτών & Φωτοτυπικών - Αναλώσιμα

Εγγυημένο service Πιστοποιημένο από το Υπουργείο Οικονομικών

• Επώνυμο γυαλιά ηλίου και σκελετοί οράσεως
 • Ειδικό σε υψηλές διοπτρίες και κατασκευές

• Πρωτοποριακός τρόπος εφαρμογής πολυεστικιών:
 Από τον έλεγχο και την κατασκευή στην σωστή εκμάθηση που οδηγεί στην απόλυτη προσαρμογή τους

• Τμήμα Φακών Ειδικής:
 Εφαρμογή μαλακών, ημίσκληρων και κερατοκωνικών - θεραπευτικών φακών
 Βοήθημα χαμηλής όρασης

ΘΑΝΟΣ ΤΟΥΛΟΥΠΑΣ
 Ηρακλείου 77, Πάτημα Χαλανδρίου • Τηλ., Fax: 210 6006529

Stoa Nails

Παίδα Κωνσταντίνα
 Ποδολόγος
 Θεραπεία Άνω & Κάτω Άκρων

Τηλ.: 210 32 52 328
 Δραγατσάνου 6 - Αθήνα
 email: konstantina.paida@hotmail.com

• Ποδολογικό πεντικιούρ
 (κάλοι - ονυχοκρίπωση - υπερκεράτωση)
 • μανικιούρ - πεντικιούρ
 • ημιμόνιμο βερνίκι
 • αποτρίχωση

ΤΑΒΕΡΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

Καλύβας Μιχ. - Καλύβας Διον. Ο.Ε.
 11° χλμ Καρπενησιού - Προυσού
 Τηλ: 22370 41320, 6976 219616, 6973 431421
www.paradisoskarpenisi.gr

Γάμος

Βάπτιση

Οι σημαντικότερες στιγμές της ζωής σας
 μας εμπνέουν...
 Ελάτε να ζωντανέψουμε μαζί
 το δικό σας παραμύθι...

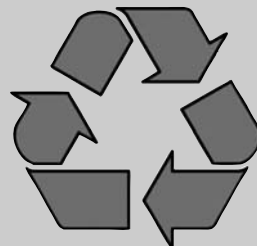
Ό,τι θάβουμε στην άμμο, δεν σημαίνει ότι εξαφανίζεται

- Το χαρτί έχει διάρκεια ζωής: 2-4 εβδομάδες
- Το ύφασμα: 1 χρόνο
- Τα μέταλλα: 100 χρόνια
- Το αλουμίνιο: 200-500 χρόνια
- Το πλαστικό: 450 χρόνια
- Το γυαλί δεν γνωρίζουμε πόσους αιώνες ζει

Πριν ξεκινήσουμε για την παραλία, ας πάρουμε μαζί μας μια ανακυκλώσιμη σακούλα απορριμμάτων, για να τα ξαναπάρουμε μαζί μας, εάν δεν υπάρχει οργανωμένο σύστημα αποκομιδής τους στην ακτή.

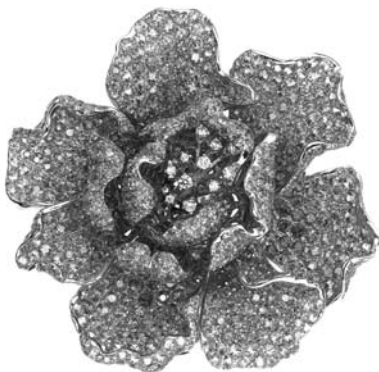
Επιβλαβή σκουπίδια στις ακτές και τις θάλασσες:

- Πλαστικά
- Μεταλλικά - Αλουμίνια
- Πετρελαιοειδή - Λάδια
- Σιδηρικά
- Ελαστικά αυτοκινήτων
- Συσκευασίες αντιηλιακών
- Καλαμάκια αναψυκτικών
- Αποτίγαρα και άλλα πολλά

Συμπέρασμα:

Μάλλον τα σκουπίδια "θάβουν" εμάς παρά εμείς αυτά.

JL
JOHN LYRAS

EST. 1959

JEWELLERY - DIAMONDS

33 METAXA STR. • FLORIDA MALL
GLYFADA • ATHENS • 210 898-2996
www.johnlyras.gr • info@johnlyras.gr

ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ - ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ - ΑΞΕΣ. ΑΝΤΑΛ. ΑΥΤ/ΤΩΝ
ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ ΑΥΤ/ΤΩΝ - ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ - ΘΕΡΜΑΣΤΕΣ ΚΕΡΟ-SUN

Αυθημερόν παράδοση
πετρελαίου θέρμανσης
στις χαμηλότες τιμές
ΤΗΛ. 2237023155

ΕΚΟ

Λειτουργία 24/24ωρο
με αυτόματο πωλητή καυσίμων

ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

3ο χλμ. ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ - ΠΡΟΥΣΟΥ
ΤΚ. 361 00 ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ ΜΑΝΤΖΙΟΥΤΑ

Νέα παραδοσιακά δωμάτια στο πιο ξεχωριστό περιβάλλον με όλες τις ανέσεις και με θέα όλο το Μεγάλο Χωριό. Η φιλοξενία και η ζεστασιά των ανθρώπων θα σας καταπλήξει.

Δωμάτια με όλες τις ανέσεις. Όποιος έρχεται, ξαναέρχεται, γιατί συνδυάζει ομορφιά, φιλοξενία και ορμητήριο για πολλές περιοχές της Ευρυτανίας.

**ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ
ΜΑΝΤΖΙΟΥΤΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΤΗΛ.: 22370 41157**

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΨΑΡΑ ΤΑΒΕΡΝΑ

ΘΥΜΙΟΣ ΝΤΟΥΦΕΚΙΑΣ

ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΑΥΣΗΣ
www.arhontopetra.gr

Μεγάλο χωριό, Καρπενήσι
 Τηλ.: 22370 41100
 Κιν.: 6974 992700
 Fax: 22370 41516
 e-mail: info@arhontopetra.gr

ΑΡΧΟΝΤΟΠΕΤΡΑ

Σουΐτες/Σπα/Καφέ

ΑΙΑΝΤΑΣ

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ *Zimelis club*

ενόργανη
αγωνιστική
αεροβική

tae kwon do
ρυθμική

ΣΟΥΛΙΟΥ 102, ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, ΤΗΛ.: 210 99.61.071
www.aiantas.gr

 Aiantas Tae Kwon Do

ΤΑΕ KWON DO

ΑΙΑΝΤΑΣ

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΑΣΥΡΜΑΤΟΥ

Για Μεγάλη Αθλητική Οικογένεια

tae kwon do

αγωνιστική
σεροβική

ενόργανη
ρυθμική

ZUMBA

Μεταμορφώσεως 3 & Θαλή, Ασύρματος

www.aoaiantas-tkd.gr

T. 210 93 33 015

K. 6944 317 315

A.O. Aiantas Asyrmatou

**Ευχαριστήρια
σ' αυτούς
που συνεργάζονται
με τη «ΦΩΝΗ»**

- ✓ με συνεργασίες
- ✓ με γνωστοποιήσεις
- ✓ με φωτογραφικό υλικό
- ✓ με προτάσεις
- ✓ με ιδέες

ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΜΑΣ...ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΜΑΣ...ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΜΑΣ...

ΑΙΑΝΤΑΣ

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ *Zmeltis club*

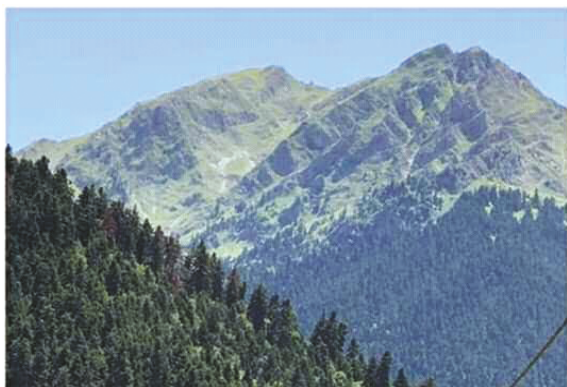
ενόργανη
αγωνιστική
αεροβική

tae kwon do
ρυθμική

ΣΟΥΛΙΟΥ 102, ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, ΤΗΛ.: 210 99.61.071

www.aiantas.gr

 Aiantas Tae Kwon Do

Η ομάδα του Κ. Γιαννακόπουλου
η οποία κατέκτησε την 3η θέση
στον αγώνα 2ο mega four patras
καθώς και τον 3ο ταχύτερο χρόνο
της ειδικής διαδρομής.

Δημήτρης Ελευθερίου
πρωταθλητής σε αγώνες
δρόμου και ορεινού.

Φωτεινή Κολόκα
πρωταθλήτρια
σε αγώνες ορεινού.